

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: peterskopna petiti vrsta na enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu na se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Preliminarni mir.

Dunaj, 16. aprila.

Včerajšnja vest, da je med zaveznicami in Turčijo že sklenjeno desetdnevno premirje, še ni uradno potrjena ter je brezdvomno nekoliko prenapetostna vsaj v formalnem oziru. Dejansko pa gotovo odgovarja resnici. Pred Čataldžo počivajo že dalj časa vse važnejše operacije in izključeno je, da bi zopet pričele. Kajti mirovno vprašanje se nahaja v odločilnem stadiju, mirovni delegati so že deloma imenovani in balkanski zavezniki bodo odgovorili na zadnjo noto veselil, kakor se zatrjuje, še pred nedeljo.

V teh okoliščinah bi bilo nadaljnje prelivanje krvi odveč in zato je verjetno, da bo kakor poročajo iz Carigrada, premirje tudi formalno še sklenjeno in sicer morda že jutri.

Gotovo je, da se Črna gora premirja ne udeležiti, dokler velja Skader za turško mesto in dokler je smatrati Esad pašo za turškega poveljnika. Absenca Črne gore bi sicer zaključila premirja nikakor ne ovirala, saj se v prvi polovici balkanske vojske tudi Grška ni pridružila premirju, temveč je nadaljevala vojne operacije. Zavezniška pogodba prepoveda posameznim državam v tem oziru prosto roko. Glede na zaključanje mirupobilahko Črna gora delala velike težave. V pogodbi so se zavezniki zavezali, da bodo sklepali mir s Turčijo le skupno po medsebojnem sporazumljenju.

Črna gora odklanja zaenkrat vsak mir, dokler nima Skadra. Vsled njenega stališča bi bilo torej zaključanje miru nemogoče.

Potom precej prisiljene verbalne interpretacije pa stoji Bolgarija in pač tudi ostali dve zaveznici na stališču, da velja obveznost solidarnosti le glede podpisane definitivnega miru, ne pa že tudi za zaključanje preliminarne. Na podlagi te interpretacije bodo torej ostale članice Balkanske zveze podpisale principialne mirovne pogoje, razorožile svoje armade in pričele pogajanja za stipulacijo definitivne mirovne pogodbe. Teh pogajanj se bo pa brezdvomno udeležila tudi Črna gora po

analogiji Grške v prvi polovici balkanske vojske.

Izključeno pa še ni, da si v zadnjem trenutku tudi Črna gora še premisli ter se udeleži že premirja. Londonska oficijozna poročila vsaj trdijo, da je pričakovati v najbližjem času ugodne rešitve skadrskega vprašanja. Tem poročilom pa nasprotujejo informacije iz dunajskih diplomatskih krogov, ki so bili obveščeni, da zavrača Črna gora insinucijo, kakor da bi bila pripravljena opustiti Skader za denarno odškodnino. Edina odškodnina, ki jo Črna gora zahteva je vojna odškodnina, katero bo plačala Turčija. Kralj Nikola je torej navzlic tudi njemu znanemu dejstvu, da imajo srbske čete pred Skadrom vezane roke, neupogljiv. Velesile, ki so od začetka z vso gotovostjo računale na to, da vzame ponudni mu denar ter se uda volji Evrope so se torej vsaj v toliko zmotile, ker so menile, da bo šla skadrski aferi popolnoma gladko, čim odpošljejo proti Cetinju par z zlatom natovorenih oslov. To se ni zgodilo in Skader postaja zopet predmet mednarodne skrbi. Pokazalo se je tudi, da je vprašanje južnih albanskih meja skoraj tako težavno, kakor ono severnih. Do internacionalnih konfliktov sicer zaradi grško-albanske meje ne pride, pač pa bodo imeli evropski diplomati še mnogo težavnega dela, predno začrtajo mejo, katero hoče urediti Italija popolnoma po svojih interesih, ne ozirajoč se na grške uspehe in zahteve.

Danes priobčuje rimska „Tribuna“, glasilo italijanskega zunanega ministrstva iz Londona datirano, pa nedvomno italijansko oficijozno noto, da odklanja Italija grško zahtevo po otokih Mitilene, Lemnos, Samotrake, Kios in Rodos in da nikakor ne pripusti, da bi prišel oni del albanske obale, ki leži nasproti otoku Krfu v grške roke.

Nota „Tribune“ bo vzbudila v grških krogih brezdvomno mnogo nevolje in bi mogla uplivati celo na stališče Grške v zadevi odgovora velesilam, o katerem se baš posvetujejo balkanski državniki. Velesile smatrajo, da je vprašanje južnih albanskih meja tako kočljivo, da bi moglo usodno vplivati na razvoj mi-

rovnihi pogajanj, zlasti pa upropasti pripravljajoči se preliminarni mir. Zato so londonski veleposlaniki sklenili odgoditi razpravo o južnih albanskih mejah.

Ni izključeno, da se v teh okoliščinah zaključanje miru ne izvrši tako naglo, kakor se splošno domneva. Od preliminarne do definitivnega mira pa je še dolga pot. Pariška finančna komisija pride sedaj na vrsto, vse kaže, da ne bo imela pregledkega in prelajkega dela.

Češka in Galicija.

Z Dunaja poročajo, da vlada polnoma soglasja z naziranjem namestnika deželnega maršala, dr. Urbana, da stoji češka dežela pred neposrednim finančnim krahom, ker ne bo imela meseca maja nikakoršnih finančnih sredstev več na razpolaganje. Vlada je pripravljena na to možnost in računa tudi že s tem, da se bodo razbila pogajanja za kratko zasedanje deželnega zbora. Nameravajo uvesti izredne naredbe, med katerimi je tudi imenovanje komisarija za Češko. Kako bo ta komisar saniral deželne finance, seveda še ni znano, pač pa so gotovi krogi mnenja, da sme deželne doklade zvišati edino komisar, nikakor pa ne deželni odbor. V nemških krogih so kar najodločnejše proti temu, da bi vlada pomagala deželnemu odboru dobiti potrebna sredstva za pokritje potrebnih izdatkov. Včeraj je imel komite deželnih odbornikov, dr. Pinkas, grof Schönborn in dr. Urban posvetovanje, kako naj se nadalje vodi deželno gospodarstvo. Grof Schönborn in dr. Pinkas sta priporočala, naj se zopet najame viseči dolg, proti čemur pa se je izrekel dr. Urban ter zagrozil, da odstopi kot finančni referent. Deželni odbor pa je navzlic temu sklenil, da se najame pri Deželni banki češki novo deželno posojilo, nakar je dr. Urban odložil svoj finančni referat, ki ga bo najbrže prevzel grof Schönborn. „Narodni Listy“ trdijo, da se je vsled resignacije dr. Urbana pozicija nemških obstrukcionista poslabšala. Vsekakor pa je resignacija dr. Urbana provzročila novo komplikacijo položaja, ker je zdaj zelo dvomljivo, da bodo dunajske jezi-

kovne konference imele kak pozitiven uspeh. V političnih krogih smatrajo šance konference za jako slabe, in vlada bo morala podvzeti tozadevno energičen korak. — »Prager Tagblatt« grozi, da bodo Nemci našli sredstva in pota, da bo nove dolgove plačal le tisti, ki jih najame, to je češko prebivalstvo.

V predvčerajšnji seji proračunskega odseka galiskega deželnega zbora so naslikali stanje deželnih financ kot popolnoma brezupno. Nekateri so predlagali, naj se dovolji proračunski provizorij, toda Rusini so izjavili, da tega ne dopuste, dokler ni rešena volilna reforma. »Nowa Reforma« poroča, da bo galški deželni zbor v kratkem razpuščen, če ne bo sprejeta volilna reforma.

Občinske volitve v Zagrebu.

Zagreb, 16. aprila.

Jutri se prično volitve v zagrebski občinski svet. Koalicija in pravaši so se zedinili na skupno listo, tako da ni pričakovati velikega boja, dasiravno se je pojavilo še v zadnjem trenutku več posebnih list. Tako ima prvi volilni razred 5 list s skupaj 32 kandidati, med tem ko pride tam, v pošteb samo 8 mandatov. V drugem razredu sta dve listi s 13 kandidati, oddati je 10 mandatov, v tretjem razredu so 3 liste z 21 kandidati, oddati pa je 7 mandatov. Za 25 mandatov konkurira tedaj 66 kandidatov. Pravaši so postavili v I. razredu svojo listo in to zato, ker je postavila koalicija tam listo, v kateri ni bilo nobenega pravaša. Poleg teh list pa kroži še cela vrsta drugih list, tako ona društva hišnih gospodarjev in »svobodnih meščanov«, toda te liste nimajo prav nobenega upanja, da bi prodrle. Srbsko-hrvaška koalicija in pravaška stranka sta izročili vodstvo volitev hrvaški samostojni stranki in meščanskemu klubu pravaške stranke. Sporazumno pa sta postavili sledeče kandidate: za II. volilni razred: rač. svetnik F. Braum, pos. M. Budicki, podj. M. Bregant, fiskal A. Javand, trg. F. Hrustić, obrtnik J. Knežić, tajnik obrtn. in trg. zbornice M. Krešić, prof. A. Ma-

tić, časnikar I. Peršić, odvetnik dr. B. Stojanović, za III. volilni razred: P. Gašparović, R. Erber, J. Pomper, J. Singer, G. Sundešić, V. Vilder in J. Zouček. Za I. volilni razred so kandidati večine: trg. L. Gerersdorfer, arh. J. Holjac, pos. A. Kontak, svetnik Sv. Matić, pos. J. Ratković, odvetnik dr. R. Siebenschein, S. Slavoljub in B. Zeininger. Kakor poroča »Pokret« se je pojavilo v tem razredu še 7 list. V I. razredu se vrši volitev danes od 8. jutraj do 1. popoldne. Volilcev je 633. Volitev v II. razredu se vrši jutri 18. od 8. jutraj do 3. popoldne, volilcev je 2014. Volitev v III. razredu se vrši v soboto od 8. jutraj do 3. popoldne, volilcev je 3493. Kakor posnamemo iz »Pokreta« hišni posetniki ne kandidirajo Kršnjavega. Med kandidati, ki nimajo upanja na zmago je tudi dr. Amruš. Gotovo je tedaj, da bo volilna borba v Zagrebu prinesla zmago hrvaško-srbski koaliciji, zvezani s pravaši.

Splošna stavka v Belgiji.

Iz Bruselja poročajo, da se stavka vedno bolj širi in da so začeli stavkati tudi že v privatni industriji. Krojači, zidarji, tiskarji in brusilci dijamantov so se pridružili stavki. Mnogo liberalnih veleindustrijev podpira gibanje z bogatimi denarnimi in drugimi sredstvi. Znani milijonar Marquet plača stavkarskemu komiteju tedensko 100.000 frankov. Dosedanja škoda znaša že več milijonov.

Življenje na cesti je precej izpremenjeno. Prodajalne so prazne, ravnotako tudi gledališča in kinematografična gledališča. Že 25 let ni imela bruseljska opera tako malo dohodkov, kakor zdaj. Čeprav ni nikakih nemirov, se vendar ne upajo ljudje zvečer na cesto. Neki veleindustrijec je sprejel v oskrbo 15.000 delavskih otrok; bruseljska mestna občina skrbi za več tisoč delavskih otrok. Mnogo delodajalcev je izplačalo delavcem celotedensko mezdo.

V ljuškem okraju je število stavkajočih narastlo. V Antverpnu cenijo število stavkajočih na 15.000

LISTEK.

Preslepljeni in oteti.

Napisal Janez Zlomšek.
(Dolge.)

»Ta gospod je vprašal po tebi,« pravi ženica in gre iz sobe.

»Gotovo ste gospod tukaj, gospod. Jaz sem vaš novi učitelj Ivan Bregar.«

»Čast mi je spoznati vas; moje ime Anton Hrstar,« reče vladno gostilničar. Bregar je pri prvih besedah spoznal, da mož ni navađen kmetijski gostilničar in zanimalo ga je, kaj več izvedeti. Menila sta se vsakdanje stvari, a iz vsega se je dalo sklepati, da sedi pred Bregarjem omikan in razumen mož. Šele tekom pogovora se je mož na Bregarjeva vprašanja izdal, da je dovršil nižjo gimnazijo in kmetijsko šolo. Njegov oče je imel namreč dva sina. Starejšega je določil za gospodarja, njega pa je poslal v mesto v šole. Ko je bil on v četrti gimnaziji, mu je umrl brat in drugega sedaj ni kazalo kot da se on vrne domov. Šel je eno leto še na kmetijsko šolo, potem se je pa poprijel domačega gospodarstva in trgovine.

Iz vsega je Bregar spoznal, da mora biti mož premožen in pameten

gospodar. Skozi okno je videl n. pr. na dvorišče, velikansko kot v kaki vojašnici, z velikim napajališčem na sredi in s snažnimi hlevi v ozadju. Iz hleva je prihajala živina k vodnjaku in zopet nazaj in moralo je biti mnogo glav, ker ni bilo konca te procesije.

»Prosim vas, povejte mi, kje bi tukaj najlažje dobil hrano,« vpraša Bregar čez nekaj časa.

»To ne bo tako težavno, gospod učitelj. Prejšnji so dobivali v gostilni pod župniščem. Gotovo vam bodo radi kuhali, saj imajo vedno pripravljena jedila, ker se večina ljudi ustavlja tam, zlasti ob nedeljah, ko ljudje iz daljnih vasi tudi kosijo, čakaajoč na popoldansko službo božjo.«

»In pri vas bi ne bilo mogoče?«

»Stvar je taka gospod: Da boste takoj prvi hip na jasnem, pri čem da ste, vam povem odkrito vse. Ko je živel še moj oče, se je stekal ves svet tu pri nas. A z menoj so prišle v hišo nove razmere. Bil sem prva leta tudi župan te občine, ker pa nisem hotel v vseh ozirih ubogati gospodov iz župnišče, se je začelo proti meni rovanje, da sem v škodo občini in pohujšanje ljudem, ker sem bil naročen na liste dveh strank, namesto samo na one, ki jih priporočajo gospodje iz župnišče. To je šlo tako daleč, da me niso volili niti v občinski odbor več, ker je bilo enkrat s prižnice povedano, da takih ljudi, ki volijo z nekrščansko stranko, ne bodo

duhovniki več hodili obiskavat na zadnjo uro. To je udarilo kot strela; v hipu smo bili vsi, ki smo se upali imeti v politiki svoje mnenje, od vseh zapuščeni. Ljudje so se prestrašili teh nespametnih besedi in vrnili so se večinoma pod okrilje župnikovo. Samo trije se ne zmenimo za take čenče in vsled tega trpi moja gostilna na bojkotu. Vsak, ki se ustavi tu, je že brezverec. Zato vam prijeteljsko svetujem: Če hočete živeti v miru, je boljše, da se oprite onih pod župniščem; so zelo prijazni ljudje in in postrežajo vam zelo radi. Za dobro plačilo seveda.« Ivan je razumel zadnji stavek in bridko se je nasmehnil.

»Kar se pa mene tiče, vam hočem biti v vseh ozirih naklonjen,« pravi gostilničar dalje. »brez ozira na to, kakšne politične stranke ste, ker boste dobili tudi moja dva otroka v varstvo šole in jaz vem, kaj je učitelj mlademu srcu. Spoštovati vas hočem kot vzgojitelja svojih otrok, tudi če bi si bila v javnem življenju nasprotnika. To vam povem, da boste poznali razmere in se vedeli ravnati. Svetujem vam tedaj, pojdite tja doli pod župnišče, drugače ste takoj vpisani v knjigo ljudskih sovražnikov. Pa ne mislite, da vas podim iz svoje hiše. Če bi vam oni gostilničar ne hotel postreči, vprašajte gospoda župnika in če bi ne mogli prav nikjer dobiti — potem se šele lahko oglašite pri nas, ker boste imeli lahko iz-

govor, da drugje niste mogli dobiti.«

Bregar je postal pri teh razmotiranjih nervozen in spoznal je, da je prišel v pravo gnezdo. Izrazil je Hrstarju svoje občudovanje, da ostane v takih razmerah jeklen mož in se poslovi.

Njegova prva pot je bila v župnišče, da se predstavi krajnemu šolskemu predsedniku in bodočemu svojemu opazovalcu — župniku. Pred njim je stal mož najboljših let. Vse njegovo vedenje in poteze na obrazu so izdajale bolj despota kot človeka, ki ima opraviti z duševnim življenjem. Ko se je Bregar predstavil in imenoval svoj stan, so se župniku namršile obrvi, kar je Bregar kot dober opazovalec takoj videl.

Govorila sta o šoli in šolskih razmerah na Golem Brdu. Tudi o študijah sta se menila in Bregar je spoznal, da župnik ve vse o njem, kakšen štrdnt je bil, kot bi bila šolca in ne šele ravnokar predstavljena. Župnika je izdal nepremišljeno izgovorjen stavek, ki ga je potem sicer popravljal, a Bregar je bil takoj na jasnem. Spomnil se je, da je v šoli katehet prirejal z nekaterimi njegovimi sošolci mesečne sestanke. On jih ni obiskoval, ker se mu je zdelo škoda časa in svojega razuma, da bi mu obijali v glavo politične budalosti. Čutil je že v šoli posledice te abstinence, dasiravno je bil previden v izrazih, ker je vedel, da so v šoli med

tovariši tudi plačani ovaduhi... Zdal je bil na jasnem. Ta župnik je dobil iz mesta že vnaprej informacije o njem. Toda to ga ni ženiralo. Še ljubše mu je bilo, da ni nikake tajnosti na njem; bil si je v svesti, da niso mogli poročati o njem ničesar sramotnega.

Ogledujoč se mimogrede po župnikovi sobi, je Bregar opazil, da mož nima obešenih po stenah nabožnih podob, kot bi vsak človek pričakoval, ampak slike državnih in deželnih poslancev, cerkvenih avtoritet ter slike velikih cerkva. To je bila, Bregarju cela knjiga pojasnil. —

Poslovil se je in odšel v gostilno pod župnišče iskat hrane, kot mu je nasvetoval tudi župnik. Stopivši na hodnik je opazil, da je smuknila pred njim po stopnicah ženska. Tudi temu se je čudil in prišel je do novega spoznanja, da bo moral v teh gorah tudi pri zaprtih vratih in med štirimi stenami ali molčati, ali govoriti zelo previdno...

V gostilni pod župniščem je bil polno ljudi, ko je vstopil. Nekateri so bili vsi rdeči v obraz, znamenje, da imajo dovolj sladke kapljice. Ko je on vstopil so malo potihnili, a kmalu se je začelo zopet glasno govorjenje, ponekod že pravo kričanje.

Šel je v stransko sobo, kjer je bilo par boljše oblečenih kmetov.

(Dolge prihodnje.)

do 17.000. V pristanišču delajo. V La Louviere vozi cestna železnica, vendar pa le do 6. zvečer.

Bruselska policija je izdala ukaz, naj se aretirajo vsaki delavec, ki bi vdrl v kako delavnico ter zahteval, naj se preneha z delom. Vseled govorice, da bankovci ne bodo imeli več vrednosti, je nastal run na denarne zavode. Dozdej se mir ni motil. Mnogo delavcev se izseljuje iz Belgije na Francosko, Nemško in v Ameriko. V hamburških in nemških premogokopih je že dva dni pasivna rezistenca.

V premogarskih okrajih, kjer delajo ponoči in podnevi, so se nočni delavci pridružili svojim stavkujočim tovarišem. Vlada skuša z vsemi sredstvi zatajiti stavko. Komuniste o poslednji seji ministrskega sveta pravi na kratko: »Ministri so vzeli na znanje fiaske generalne stavke.« Klerikalnemu časopisu je jako ne ljubo, da so prišla poročila o pravem stanju stavke v inozemstvo. »Patriote« omenja, da je bila za časa stavke leta 1902. uvedena cenzura brzojav za inozemske poročevalce, in zahteva, naj se isto uvede za mnogoštevilne poročevalce, ki so prišli od raznih svetovnih časopisov v Bruselj. Poročevalci pa dozdaj ne morejo drugega poročati, nego da se splošna stavka vrši popolnoma mirno.

Vojna na Balkanu.

Pred mirom.

Iz Sofije poročajo, da je javnost nezadovoljna z zavlačevalno taktiko Srbije in Črne gore, ker želi cela Bolgarska, da se vojna že enkrat konča. Oglasio se baje že tudi glasovi, ki zahtevajo, da bi Bolgarska sklenila s Turčijo separaten mir. Ministrski predsednik Gešov pa je odločen, da se drži popolnoma pogodbe z ostalimi balkanskimi državami. Bolgarska ima največji interes na tem, da čim prej sklene mir s Turčijo. Govori se, da je napeto razmerje z ostalimi balkanskimi državami mnogo pripomoglo k temu. Vsekakor je pričakovati, da prinesejo že prihodnji dnevi odločitev, četudi morda ne že za celi Balkan, vendar za razmerje med Turčijo in Balkansko zvezo. Odločitev o medsebojnih spornih vprašanjih balkanskih držav pa bo padla šele, ko bo sklenjen mir s Turčijo.

Zaradi Skadra.

Vsa Črna gora je zavita v sneg, vse zveze so pretrgane, celo ceste so deloma nedostopne. Tudi če bi Črno-gorci hoteli, bi ne mogli sedaj v odločilnem naskoku vzeti Skadra, ter bodo morali čakati, da se vremenske razmere izboljšajo. Kljub izjavi, da hoče Črna gora vztrajati do skrajnosti v boju proti Skadru, upajo vendar merodajni krogi, da se bo mogoče izogniti nadaljnim žrtvam, če bodo veslele privolile transakcije, ki so v zvezi z najnujnejšimi materialnimi in moralnimi potrebami države. Seveda bi takega priznanja Črna gora še ne smatrala za definitivno in bi se vdala samo v upanju na boljše bodočnost. Tudi uradni komunikacije izjavljajo, da se ne bo Črna gora spustila nikdar v kako transakcijo, ki bi utegnila žaliti ali oškodovati srbske brate, s katerimi hoče Črna gora živeti v popolni harmoniji in vzdržati zvezo v skupni blagor srbskega naroda.

Iz Kotora poročajo »Jugoslovanska korespondenca«, da je baje po-vejnik Skadra Esad paša iznova izjavil tujim konzulom v Skadru, da se mu zdijo zavzetje Skadra v tem trenutku izključeno. Kako je prišla »Jugoslovanska korespondenca« do takega poročila, seveda ne pove, zato pa je ta izjava tudi zelo dvomljiva.

Iz Belgrada poročajo tudi o resnem konfliktu med vojvodo Putnikom in ministrskim predsednikom Pasićem. Vojvoda Putnik namreč označuje ustavitve operacij pred Skadrom kot sramoto za srbsko orožje.

Pred Skadrom sicer molče sedaj topovi ali o odhajanju srbskih vojakov do sedaj še ni bilo slišati ničesar. Treba bo tedaj še čakati natančnejših poročil.

Bojkot na Srbskem.

»Politična korespondenca« si da brzojavljati iz Belgrada, da merodajni ljudi ne odobravajo bojkota avstrijskega blaga, ker bi utegnil tak bojkot zopet skaliti dobre odnose, ki jih hoče ustvariti vlada med obema državama. Baje si tudi vzporedni bojkota ne obljublja velikega uspeha. Tako gibanje tudi ni ravno v sedanjem trenutku na mestu, ker Srbija ne potrebuje samo miru s Turčijo, marveč tudi urejenih gospodarskih razmer, da more z uspehom vsiti svoje kulturno delo. Od kod naj ji pride gospodarska pomoč? Iz Bolgarske? Izključeno, ker se bo bolgarska vlada sama borila s težkoča-

mi. Ostane tedaj Srbiji edino še pot na sever ali v Solun, in vprašanje je, od kod more priti ta pomoč bolj neposredno. Srbija pa tudi ne sme prezeti, da je velik del sosedne monarhije slovenski in da ti Slovani simpatizirajo z zmagovitimi brati. Bojkot blaga onih, ki so se izkazali kot sovražniki, bi ne bil obsojati, bojkot za vsako ceno, tudi če trpi brat, če trpi lastni narod, pa ni popolnoma na mestu. Srbija naj skrbi, da si opomore, naj si poišče virov za blagostanje preko Soluna ali preko Zemuna; kjer bo našla več razumevanja, več prijateljstva in večjo gospodarsko naklonjenost, tam naj ostane tudi na trgu, pred vsem pa naj ima pred očmi gospodarsko povzdigo svoje dežele. Kadar bo dovolj močna, pa naj začne gospodarski boj proti onim, ki ji zavidajo gospodarsko povzdigo.

Pismo izpred Cataldže.

Uredništvo našega lista je danes prejelo to-le pismo:

Cataldža, 27. marca (9./IV.) 1913
Č. Cataldža, 27. marca (9./IV.) 1913.

Včeraj so Turki poslali v naše taborniške tukaj parlamentarje, kar znači, da priznavajo, da so premagani. Toda mi jim ne verujemo in se pripravljamo za Carigrad. Z božjo pomočjo se nadejamo, da dosežemo svoj zaželeni cilj. V imenu bolgarskih vojakov, zlasti pa moje stotnije pri 38. pehotnem polku, izražam na Vaš naslov iskreno zahvalo za velike simpatije bratom Slovincem! Živeli! Profesor Gabenski. — Profesor Gabenski, ki se nahaja sedaj kot borilec za svobodo pri bolgarski armadi pred Cataldžo, je velik prijatelj Slovincem in je bil že opetovan na Slovincem. Pred leti in lani je bil na letovišču na Bledu.

Štajersko.

Štajerski deželni šolski svet je definitivno nastavljal: učiteljico Marijano Stepišnik pri Sv. Ani, učitelja Jožefa Velmarja na Cvenu, učiteljico Franciško Mešek na Runču, učiteljico Rozo Knez pri Sv. Bolfanku na Kogu, učitelja Alojza Malenška za def. okrajnega pomožnega učitelja v konjiškem okraju. Začasno je upokojena učiteljica Ivana Škerjanc pri Sv. Križu. Cesarstvu svetniku Janezu Trunku u se je izreklo za sestavo novega učnega načrta na štajerskih ljudskih šolah posebno priznanje in zahvalo.

Iz Trbovelj. Ob tako mnogobrojnem številu različnega ljudstva, ki je v Trbovlje znešeno od vseh štirih strani neba, se je dosedaj primerno malo ali nič slišalo o kakšnih tatvinah. Zadnji čas pa daje tatvina povod policijskemu zasledovanju. Prvi slučaj je bil pred 1 tednom, ko je bilo ukradenih gospe Čehovi, soprog dež. živinozdravnika, 17 čisto novih bluz in tri popolno nove obleke. To se je našlo po prizadevanju našega zvitega stražnika g. Groserja v stanovanju čevljarja Tekalca, katerega mlada, lepa in nadebudna hčerka si je obleko menda hotela izposoditi za izlet v Gradec k svojemu ljubčku. Sedaj sta obe hčerki čevljarja Tekalca na »izpremeni zraka« v Laškem. Ker je ta lepa tatinska dvojica baje pokradla tudi več drugih stvari po Trbovljah, je stvar tako kočljivo napredovala, da se hosta merali preseliti sestrice na državne stroške iz Laškega v Celje k okrožni sodnji. 14. t. m. ponoči pa je dobil neki neznan uzmovni poseben apetit na klobase, salame in gnjati mesarja Tratnika. Prišel je skozi okno v mesnico, nabasal poln koš in jo odkuril. Dober tek uzmoviču — policiji pa dober uspeh.

Iz uradniške službe pri Južni železnici. Na novo sta sprejeta Janez Krumphals (Vuhred) in Franc Menšik (Poljčane). Prestavljeni so prov. asist. Adolf Schmuck iz Vuhreda v Voitsberg, pristav Viktor Part iz Inomosta na Pragersko in pristav Jožef Resch iz Brucka ob Muri v Maribor — glavni kolodvor. Sami Nemci!

Gornjegrajsko učit. društvo zboruje dne 1. majnika t. l. točno ob 10. dopoldne v šoli v Gornjem gradu, po sporedu, objavljenem v stanovskem listu. Glede kosila se je javiti pravčasno pri učitelstvu v Gornjem gradu. Ker so na vrsti zelo važne zadeve, vabi k polnoštevilni udeležbi — Kelc, t. č. predsednik.

Čitalnica v Ormožu priredi dne 20. aprila ob 4. popoldne komorni koncert. Vstopnina 1 K.

Iz Vuhreda. (Prvega divlega petelina) je ustrelil dne 10. aprila g. dr. Makso Pregl, zdravnik v Vuzenici, in sicer na lovišču gosp. Ivana Pahernika v Vuhredu. Bil je izvanredno krasen eksemplar. Lovski blagor!

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Por. trujem, da g. Janko Kopic, nadučitelj pri Sv. Lenartu, ni dopisnik »Slov. Naroda«. Janko Lešničar, urednik štaj. oddelka v »Slov. Narodu«.

Dramatično društvo v Mariboru. Na splošno zahtevo se uprizoni po daljšem času v nedeljo, dne 20. aprila priljubljena narodna igra »Rokovnjači«. Ker so vloge v najboljših rokah in so zlasti pevске točke zasedene z našimi najboljšimi močmi, upamo, da bo stala ta predstava na višku, ki je pri naših razmerah sploh dosegljiva. To je obenem tudi zadnja predstava v letošnji sezoni. Začetek ob pol 8. zvečer.

Trafikantje in nemščina. Kakor znano upeljale so se od l. 1912 za trafikante nove narodne knjige in pole ter nov način zaračunavanja provizije. Vse te tiskovine, ki se morajo pri vsakem naročilu v vseh delih natančno izpolniti, so vsaj tu na Štajerskem edino le nemške. Za nas kmetске trafikante, ki ne znamo dosti ali nič nemške je to skrajno mučno. Ne le da nam dela že tisto računanje preglavico, namo še tem večje težave, ker vse te tiskovine v nam nerazumljivem jeziku. Ali je pri vsaki na Kranjskem ali Primorskem tudi tako? — Ali je tudi pri vas vse le nemško, oziroma laško? — Maršikateri trafikant je že zaradi teh neprilik opustil trafiko sebi in gotovo tudi državi v škodo! Ali ni tu nobene odgovornosti? Ali bi se morda ne hotel kateri od naših poslancev malo pobrigati za to stvar, ki ni samo zadeva trafikantov, ampak je tudi skrajno žaljivo preziranje našega jezika od strani države, katere davkoplačevalci smo. — Ali bi ne hotelo »Trgovsko društvo« v Ljubljani vmes poseči ter nam pomagati do naših pravic? — Trafikant.

O posledicah vremenske katastrofe, ki je zadelo te dni našo deželo, pravijo še naslednja poročila: Iz Slovenske Bistrice. Hud mraz je uničil vse kulture, celo travniki so poškodovani. Kmetom so splavali vsi lepi upi na bogato letino po vodi. — Iz Rogatca. Minule dni smo imeli mraz do 4° R pod ničlo. Vinogradi in sadonosniki so uničeni. — Iz Brežic. Slana je vinsko letino popolnoma vzela, tudi s sadjem bo težko kaj prida. Škodo v brežiškem okraju cenimo lahko na milijon kron. Pomoč je nujno potrebna.

Drobne novice. Iz Griž. Posestniku Naprudniku je te dni zgorelo gospodarsko poslopje. Škode je več tisoč kron. — Iz Celja. Znanemu Oechsu, ki mu svoje čase ni bilo po volji, da se v najbolj nemškem mestu celjskem pridiga v farni cerkvi slovenski in je imel zaradi tega celjsko duhovščino tako v želodcu, da je pri Königpu pokupil vse piščalke in insceniral s poulično svojatjo pred opatovim stanovanjem mačjo godbo, so ob smrti zvonili v — slovenski cerkvi, ker so v tako zvani nemški popravljeni zvonik. Pripovedujemo to malo zgodbo, ker je ta teden veliko korožila po mestu. — Iz Rogatca. V trgu je zgorelo posestniku Kupcu hišno in gospodarsko poslopje. Škode je nekoliko tisoč kron. — Iz Slovenske Bistrice. Gostilničarska zadruga je prešla v sled malobrižnosti Slovincem zopet v nemškutarske roke. V odboru je ostal od Slovincem edini Peter Novak. — Iz Slovenske Bistrice. Nad mestom in okolico je proglašen strogi pasji kontumac. — Iz Maribora. Jajčarici Mariji Modec iz Rač je ukradel nekdo na Glavnem trgu pleterko z več ko 300 jajci. — Iz Gradca. V društvu občinskih delavcev je poneveril blagajnik Loderer 2000 K. Lodererja so v njegovem stanovanju prijeli in zaprli.

Koroško.

Iz Južnoželezniške službe. Sprejeti so kot uradniški aspiranti: Josip Pfeifer v Krivi vrbi, B. Bröslar v Prevaljah, J. Hamperl v Pliberku in H. Pedrolji Zgornji Dravograd. Prestavljeni so: asistent A. Knez iz Prevalj na Rakek, višji revident Jos. Proser od obratnega vodstva v Celovcu kot postajenačelnik v Jenbach in revident Vencel Havliček iz Beljaka v Matzleinsdorf.

Obešenega so našli v Beljaku ne daleč od Kalvarije delavca Valentina Mikla, uslužbenca papirnice Fischer. Mož, ki je bil sicer jako dober delavec in priljubljen je izvršil samomor v popolni zmedenosti misli.

Viharji in sneženi zameti, s katerimi nas je presenetil april, so napravili po celi Koroški veliko škodo. Zlasti je trpelo sadje in poljski nasa-di. V drevesnicah, vrtovih in gozdih so izruvali viharji več dreves, sneg pa je polomil nebroj lažjega vejčja. Odnoslo je tudi več streh, podrla več kozolcev, potrgalo brzojavne ži-

ce itd. Posebno občutno so prizadeti kraji ob štajerski meji.

Primorsko.

Iz šolske službe. Za suplenta na moškem učiteljsku v Gorici je imenovan g. Anton Pavšič.

Iz Divače. C. kr. namestništvo v Trstu je zavrglo ravno na 1. aprila novoizvoljeni odbor županove stranke v Naklem. Torej vsi pristaši z zlatimi ovratniki Andreja Čeperja so propadli. Čestitamo. Ne gre kar tako, kod bi si mislil kdo.

Razpis volitve v goriški deželni zbor. S patentom z dne 2. marca t. l. je bil razpuščen goriški deželni zbor in namestništvo je razpisalo nove volitve, ki se vrše: za poslance splošnega volilnega razreda dne 13. julija, za poslance kmečkih občin dne 24. julija, za poslance mest, trgov in industrijalnih krajev dne 1. avg., za poslance trgovske in obrtne zbornice dne 9. avgusta in za poslance iz veleposresta dne 10. avgusta.

Izza kulis goriškega »Lebensmittelmagazina«. Za kulisami železničarskega »Lebensmittelmagazina« v Gorici se je zgodilo nekaj, kar še ni pojasneno. Predsednik načelstva Homa je nagovarjal neko gospodično, da naj vstopi pri tem konsumu kot knjigovodkinja. Gospodično je ta ponudba presenetila, ker je vedela, da je že nastavljen pri konsumu knjigovodja Wetz. Homa pa je gospodično potolažil, češ, da gre Wetz proč. In res je Wetz še tisto noč izginil, konsum pa mu je plačal za 3 mesece naprej mesečno plačo v skupnem znesku 600 kron. Kako se bo ta zadeva pojasnila, bomo poročali.

Požar v Podbrdu. V soboto je pogorelo posestvo Jurja Muniha. Ogenj je izbruhnil v verandi in se je silno hitro razširil po celem poslopju. Nevarnost je bila, da se razširi ogenj po vasi, kar bi postalo naravnost usodepolno. Takojšnja pomoč je zadržala to in lokalizirala ogenj na Munihovo posestvo. Škoda znaša čez 30.000 kron, ki pa je večinoma krita z zavarovalnico.

Zakaj so Nemci proti tržaški luki? V zadnjem času so se ponavljali v raznih nemških listih napadi proti tržaški luki, češ, da ta ne odgovarja zahtevam obrata in ima pomankljivo pomorsko službo. Društvo industrijalcev iz dežel ob Adriji, ki je imelo te dni sejo v Trstu je te nemške napade ostro zavrnilo in jih proglasilo za popolnoma neosnovane. Tržaška luka odgovarja vsem zahtevam, tudi tarifaričnim, trgovska mornarica pa se lahko kosa s trgovskimi mornaricami drugih še večjih držav. Zborovalci so zahtevali, da se bo o tem razpravljalo tudi v centralnem uradu za gospodarsko politiko na Dunaju in da se vlada požuri z deli v spopolnitve tržaške luke. — Iz vsega je razvidno, kam meri nemška šapa. Jasno je, da hočejo Nemci iz rajna obrniti promet iz srednje Evrope na sever in naši Nemci, ki so v Trstu že vse zaigrali jim seveda pridno hlapčujejo.

Kolodvor bodo razširili v Plavah. Tozadevni načrti in stroškovniki so že odobreni in 26. aprila se vrši komisijski ogled na kolodvoru, posebno glede razlastitve nekaterih parcel, ki so potrebne za nameravano razširjenje kolodvora.

Novo kopališče bodo zgradili pri Miljah, da se vsaj nekoliko odpomore pomanjkanju kopališč.

Krst novih parnikov. Upravni svet avstrijskega »Lloyda« je sklenil, da krsti nove parnike, ki se grade pri Sv. Roku, sledeče: »Krakau«, »Pilsen«, »Innsbruck« in »Hungaria«.

Velik vlom. Neznani vlomilci so vlomili v sredo ponoči v trgovino Jakoba Pipana na cesti Stadion in so odnesli za 10.000 kron različnega manufakturnega blaga. Vlom je moral biti jako dobro zasnovan in spretno izvršen. O vlomilcih nimajo še nobene sledi. Škoda je deloma krita z zavarovalnico.

Velika cestna kolesarska dirka okrog »Goriškega Krasa« se vrši nepreklicno 4. majnika 1913. Določila za dirkače so sledeča: Posebna določila: menjava kolesa, vodniki, spremljevalci in vsaka nedovoljena podpora so prepovedana. Prehrana udeležencev med vožnjo od strani kolesarjev, voznikov z motorji in potnikov v avtomobilih se smatra za nedovoljeno podporo in ima za posledico diskvalifikacijo. Vodstvo dirke ne jamči za kolesarje in kolesa. Vsak kolesar vozi na svoj račun in na svojo nevarnost in je dolžan držati se strogo oblastvenih cestnih predpisov. Kolesa, opremljena z zavoro in zvoncem, se plombirajo 4. majnika t. l. od 8.—9. dop. Številke, ki jih dobe dirkači, morajo biti pripete na hrbtnu. Vrstni red iznačbe je vrstni red na startu. Odpeljejo se vsi dirkači obenem. Vsak dirkač mora biti

2 uri pred dirko na startu, kjer se ima vpisati v startno polo. Na glavni kontroli v Senožcah mora vsak kolesar s kolesa in podpisati se na kontrolni poli. Tu in na cilju se kontrolira plombe. Kontrole so očitne in tajne. Člani dirkega vodstva z belordečimi trakovi na rokavih bodo postavljeni na najzanesljivejših točkah proge, ki bodo označene z zastavami. C. in kr. 3. korno poveljnišvo je dovolilo z ukazom št. 24 članom vojske in deželne brambe udeležbo pri tej dirki na lastne stroške in na lastnih kolesih. Po zaključku prijav bode izdan spored dirke po »Goriškem Krasu« s seznamkom častnih daril, darovanih iz športnih krogov in bode v njem objavljeno tudi vodstvo dirke, očitne kontrole in imenik označb. — Vodstvo dirke.

Novo učiteljske v Gradiški. Naučno ministrstvo in ministrstvo za javna dela ste odobrili načrt za zgradbo poslopja za novo učiteljske. V prihodnjih dneh že razpiše namestništvo oddajo del.

Ponarejanje grških bankovcev. Pred tržaško poroto je bil svoječasno, kakor smo že poročali obsojen neki Benomi, ki je bil v zvezi z laškimi ponarejalci denarja, zaradi ponarejanja grških bankovcev na 5 let ječe. Benomi se je pritožil na kasačjsko sodišče in utemeljeval svojo pritožbo, da grški državni bankovci sploh ne eksistirajo, marveč samo bankovci grške in jonske banke. Zato se ne more v tem slučaju govoriti o ponarejanju državnih papirjev. Kasačjsko sodišče je pritožbo zavrnilo, češ, da spadajo tudi ti bankovci kot gotovo denar k javnim kreditnim papirjem brez razlike ali so bankovci avstrijski ali inozemski.

Proces zaradi izžvižganih avstrijskih uniform. Pred dunajsko poroto, kot delegiranemu sodišču, se je vršila včeraj razprava proti visokosolcu Antonu Benertiju iz Pulja in odgovornemu uredniku puljske »La Flamma« Benasichu zaradi žalitve puljskega častniškega zbora. »La Flamma« je namreč svoj čas, ko so v puljskem gledališču izžvižgali avstrijske uniforme plesalk in aplavdirali besaglierskim, napadla puljske častnike, da so ostali mirni in jih imenovala ljudi, ki kradejo bogu čas in kompromitirajo meščanstvo. Benerti, pisec onega članka je bil obsojen na 2 meseca, Benasich pa na 1 mesec zapor.

Stavka na Reki. — Napad na ravnatelja ladjedelnice »Danubius«. Delavci ladjedelnice »Danubius« so še vedno izprti, pogajanja so se razbila, s splošno stavko na Reki pa delavci raznih kategorij niso zadovoljni, češ, da sedaj ni ugoden čas za stavko. Izprti delavci so bili do sedaj mirni in ni bilo bilježiti nobenih izgrediv ali hrupnih demonstracij. Samo enkrat je okoli 300 žen delavcev brez kruha demonstriralo pred tovarno. Ženske pa so se takoj po prvem pritisku policije mirno umaknile. Delavci pošiljajo svoje družine sorodnikom, kdor jih ima, da se vsaj nekoliko izogne bedi v brezdelju. — Včeraj pa se je pripetil slučaj, ki ni bil umesten. Nekaj izprtih delavcev je peljalo svojo deco, okoli 40 otročičev, na kolodvor, da jih pošljejo za cas stavke v Tržič. Ko so se vračali s kolodvora, so srečali tramvaj, v katerem se je peljal ravnatelj ladjedelnice Mazurka. Ko so ga delavci zagledali, so začeli proti njemu glasno demonstrirati, in eden izmed njih je bil tako nepreviden, da je pobral kamen in ga vrgel v električni voz. Kamen je zadel voz, prebil okno, poleg katerega je sedel ravnatelj Mazurka, in obležal v vozu. Kosci stekla so ravnatelja na glavi. Nato so delavci voz obkolili. V tem trenutku je pritisnila nanje policija in jih razgnala. Neki detektiv je v gneči ogrožen od razžarjenih delavcev, ustrelil s samokresom v zrak, nakar so se delavci umaknili pred stražniki in odšli. Kdo je vrgel v voz usodni kamen, ni znano in se tudi ne more dognati, posebno še, ker je bilo med delavstvom, ki se je vračalo s kolodvora, tudi še več drugega občinstva, ki je bilo slučajno na cesti in se je nabralo okrog gruče delavcev.

Železniške razmere na Hrvaškem, v Bosni in pri nas.

Vsakega, ki se količaj peča s politiko, je znano, da se bije na Hrvaškem, kakor tudi v Bosni boj za železnico. Madžari si hočejo hrvaške železnice kot svojo domeno na večne čase zasigurati — ravno isto tudi nameravajo Nemci z Bosno in Hercegovino. Slovenski značaj teh dežel naj bode na železnica popolnoma izbrisan. Ti sovražniki Slovanstva so sprevledli, da so postale železnice v naših časih najboljši faktor za raznarodovanje. Železnice so žile, po katerih se germanizacija in madžarizacija pretaka. — Ravno pred par

dnevi smo čitali brzojavko iz Zagreba, da so se zopet nove madžarske šole družbe »Julijan« odprle — a druge zopet se nameravajo ustanoviti ali razširiti. In kdo skrbi za to? Ogrsko ravateljstvo državnih železnic!

Ni čuda torej, da se Hrvati in Srbi na Hrvaškem in v Bosni proti takemu krutemu nasilju branijo z vso silo svoje odločnosti in vstrajajo pri tem, da se vpelje srbo - hrvaščina kot notranji uradni jezik v teh dveh popolnoma slovenskih deželah. Prepričani smo, da se jim njihove, že po ustavi sami popolnoma upravičene zahteve, tudi izpolnijo. Tako je torej z železniškimi razmerami na Hrvaškem in v Bosni. Kako pa pri nas pri železnici? Pri naših bratih se gre za notranji uradni jezik, pri nas pa le za najprimitivnejše zahteve, — ne za uradni jezik — da se nas pri naših železniških sploh vpoštevajo in da se z nami kot s strankami v našem jeziku občuje. — Poglejmo samo na Stajersko! Razmere se tam dan dan slabšajo. Nastavljajo nemške kričaje, katerih prvo delo je, da politizirajo in agitirajo (Pragersko, Ptuj, Celje, Maribor, Slov. Bistrica itd.), a služba je le postranska stvar. Ako bi hoteli vse posamezno navedeti, rabimo cele knjige, uspeha pa ni nič pričakovati. Koliko in koliko se je že črnila porabilo — vse zaman. Piše in govori se, a poklicani ne store ničesar. Pa je vendar nujno potrebno, da se boj za naše upravičene zahteve pri železnici začne sistematično organizirati. Občine, poslanci in ljudstvo samo mora pri tem boju pomagati in videli bomo v kratkem uspeh.

Naše zahteve, ki jih naj deželni in državni poslanci ministrstvu in upravi južne železnice predložijo, morajo biti:

1. Imena vseh postaj, ki so v mešanih ali popolnoma slovenskih krajih naj bodo dvojezična, oziroma trojezična.

2. Tiskovine teh postaj, s katerimi na ljudstvo opraviti, naj bodo dvojezične. S strankami se mora v njihovem jeziku tudi pismeno občeati.

3. Pri nastavljanju uradnikov in drugih uslužbencev se mora ozirati na to, da so isti slovenskega popolnoma večji v pismu in govoru.

Ako te zahteve pregledamo, nam ne nehoti pride na misel — kako *trajni smo mi*.

To kar se samo osebi razume, za to se moramo posebej prositi. Tem se zrcali naša cela revščina. Na delo torej in na boj. Gospodi, kaj vam dolžnost je za to se brigati, na delo, dokler je še čas — sicer ne bomo.

Vse stranke — celi narod naj delajo sistematično — do cilja. Zmaga mora biti naša, ker se bojujemo za pravico stvar.

Ne zahtevamo onih dobrot, ki jih uživajo Nemci po nemških deželah, ampak zahtevamo na domači tleh domače ljudi in naš jezik, ki nam pri nas na Slovenskem saj ni nič vrednosti v občeivanju s strankami, kakor nemški. Ako so te zahteve pretirane — potem se nas naj ne usmili!

Dnevne vesti.

Jugoslovanskega navdušenja kaže ne privoščimo slovenski mladini! Bolj neusmiljena laž se še ni kimalu zapisala! Če smo obračunali z zapeljivci naše mladine, pa se nam kaj takega zabrusi v obraz! Obracunili smo, pa bomo še, če ne bodo prenehali s hujškanjem našega naroda. Temu pa hočemo danes nekaj besed spregovoriti, in to v najboljši in v največji ljubezni. Brez oziroma to, se li šteje mladina v naših vrstah, ali pa v vrstah naših sovražnikov! Dostikrat pa govorijo v ime mladine ljudje, ki nimajo v to niti najmanjšega pooblastila. Bodi si to tako ali tako: največji škodljivci mladine je oni, ki se dela kakor da mu je dogma, kar hipno ogreva mladino srca. Za kaj se ta srca med svetom že niso vsa ogrevala? Velik del francoske mladine navduševal se je svoj čas za sadizem, za protimilitarizem, za anarhizem! In ruska mladina, se li ni vjemala za nihilizem, za bombe, in končno za svobodno ljubezen? Ali naj stareji odobrujemo taka navdušenja? Nikdar ne! Pač pa je naša dolžnost, da smo vsikdar in povsod učitelji mladine, in ravno tako je naša dolžnost, opominjati, variti, in pri mladini še celo berati, kadar je vidimo, kreniti v napačne kote! Tako dolžnost ima pa tudi glasilo, če so mu odprta ušesa javnosti. Ako mesto tega, olje vliva na zavojeno navdušenje, bi bilo bolje, da se takemu glasilu obesi na vrat milinski kamen, ter je potopi v Savo, kjer je najglobokejša! Sedaj pa k jugo-

slovanskemu navdušenju. Mi smo prvi, ki se navdušujemo za jugoslovanstvo, pa le v mejah, ki so mogoče. Najpripravnejše bi bilo priti s Kranjskega na Tolminsko, če bi človek mogel kar čez Triglav stopiti. Ker pa ni človeka, ki bi nosil taka orjaška stegna, in ga tudi nikdar ne bo, bi mi ničesar ne pomagalo, in naj si je mladina še tako navdušena za omenjeno »hojo čez Triglav«! Kar hočemo s svojim jugoslovanskim navdušenjem doseči, ne more danes ničesar drugega biti, nego da nam vlada in dinastija dasti vse nam pristojne pravice, in da nas vlada in dinastija vpoštevajo za prevažen steber države, kar smo v resnici! Odločno pa smo proti vsakemu navdušenju, katero hoče po vsi sili drviti skozi stene obstoječih razmer in veljavnih zakonov. Na kratko: proti vsakemu navdušenju smo, katero ne more doseči drugega uspeha, nego, da ga zaplenijo državni pravdniki, ali ga pa še celo zabadajo na tako krvave in jeklenotrdne paragrafe našega kazenskega zakona! Ali v tako navdušenje hočejo gotovi Eliati zapeljati našo mladino! Da bi mi molčali, je naravno izključeno! Pač pa svarimo mladino, da naj ne posluša strupenih zapeljivcev; pač pa beračimo pri mladini, da naj ne strogolavi proti skali, kjer si more le svojo glavo razbiti! Prosimo je tudi, da naj se zave, da ne plava po modri vesolnosti, kjer ni nikakih sten, da je temveč tudi ona, kakor mi stari, o katerih ponosno menim, da ne zmoremo drugega, nego ječaje po vseh štirih okrog laziti, nakovana na prozajično zemljo, in na fakične razmere vsakdanjega življenja. Spominjajte se tudi svojih staršev, ki vendar niso zategadelj tu, da bi pri obilo drugih skrbih trepetali še pod skrbjo, da bi sinovi po univerzah prodajali navdušenja, nad katerim visi meč kazenskega zakona. Naj nas mladina poslušaj, ali ne, mi ostanemo njeni prijatelji; noč in dan hočemo imeti odprte oči kot vestni stražniki slovenske mladine — in bodi si tudi — proti njeni volji! Vivat! floreat! crescat!

Katoliški shod in zlet Čukov v Ljubljani. V drugi polovici meseca avgusta hočejo klerikalci prirediti v Ljubljani veliko klerikalno manifestacijo. Obenem prirede slovensko-hrvaški katoliški shod in zlet Čukov; oboje je med seboj v najtesnejši zvezi in bo ena manifestacija prav za prav le izpolnilo druge. Katoliški shodi so bili doslej vedno le nekako omejena politična in cerkvena zbivanja in jim je manjkalo pravega ozadja, ker niso mogli udeležniki iz zborovalnih prostorov. Zdaj bo zlet Čukov temu odpomogel in bo tako rekoč na ulici reprezentiral katoliški shod. To je tudi vzrok, da napenjajo klerikalci vse sile, da bi spravili kar mogoče mnogo Čukov na noge. »Vsi odseki in člani so pod disciplino zavazani se udeležiti manifestacijskega obhoda in javne telovadbe; vsi odseki naj skrbijo, da pridobijo kolikor mogoče veliko starejših članov, kateri naj si nabavijo kroje.« Tako se glasi povelje. In to povelje je resno, zakaj »Zvezin vaditeljski zbor« je različne odseke javno tako-le ošvrkal: »Tehnični odsek za zlet v Ljubljano je odposlal dne 15. marca t. l. posameznim okrožjem cirkular, v katerem napoveduje natančno v številkah, koliko jih mora nastopiti iz dotičnega okrožja pri prostih vajah itd. ... Od par okrožij smo dobili jako ponižne dopise, v katerih vljudno prosijo in naznajo, da jim ni mogoče postaviti na telovadišče toliko telovadcev, kolikor jih zahteva Zvezin vaditeljski zbor, da nimajo toliko dobrih telovadcev za orodje itd., skratka povedano, da se hočejo lepim potem ogniti sodelovanju! Vsak izgovor, če je še tako malenkosten, ga nazivljejo »tehtnega«. Vaditeljski zbor bo vsem takim odsekom, pri katerih se bo pokazal vzrok kot malomarnost in kateri se strajajo dela, napovedal disciplinarno preiskavo, o kateri se bo videlo, kakšni vzrok tiči v tem. Proč z lenobo, proč s polovičarstvom! Proč z onimi, ki se strajajo dela za javno manifestacijo! — Tako-le so klerikalci s palico podkurili tistim, ki se iz kateregakoli vzroka nekaj obotavljajo in to pač kaže, kako silno mnogo jim je na tem ležeče, da si zagotovijo kar največjo udeležbo in poskrbe za čim večjo manifestacijo.

Zanimivost bodočega zleta Čukov. Za javni sprevod ob času zleta Čukov v Ljubljani je določeno, da se ga morajo pod disciplinarno kaznijo udeležiti vsi člani in seveda tudi vsi funkcionarji. Videli bomo torej tudi mnogo duhovnikov, kar ne bo nikogar presenetilo, saj vemo, koliko je duhovnikov, ki jih vse bolj veseli, kakor maševanje. Videli bomo pa tudi pristnega franciskana. Čuki na Viču so namreč izvolili za predsednika viškega okrožja franči-

škanskega patra Teodorja. Če bi p. Teodor je tudi nastopil pri telovadbi — Profesor Božidar Štitar. Iz Kaluge na Ruskem je nam došla vest, da je tamkaj umrl naš rojak ruski državni svetnik in profesor Fran Božidar Štitar. Pokojnik je bil rojen v Solčavi na Stajerskem revnih kmečkih staršev. Gimnazijske študije je dovršil z odličnim uspehom v Celju. Sorodniki in vsa vas so pričakovali, da postane »gospod«, Štitar pa se ni brigal za te želje, marveč je šel v Gradec, kjer se je vpisal na modroslovno fakulteto. Ker ni imel nobenih sredstev, je stradal kot večina naših dijakov, ki študirajo na visokih šolah. Za časa dunajske svetovne razstave je prišel na Dunaj, kjer se je seznanil — kot dijak se je naučil ruski — z nekim uglednim Rusom, ki mu je pomagal, da je postal »slovjanski stipendist« na vseučilišču v Petrogradu, to je carsko štendičijo, ki je namenjena za diake slovenske narodnosti izven Rusije. Tu na petrogradskem vseučilišču je z odličnim uspehom končal modroslovje ter bil potem nastavljen na gimnaziji v Kalugi. V Kalugi, ki mu je postala druga domovina, je ostal do svoje smrti. Oženil se je z Rusinjo in postal sam pristen Rus. Toda svoje slovenske domovine ni pozabil nikoli. V svojih mlajših letih je pisal za »Slovensko Matico«, pozneje je z veliko vneto in velikim navdušenjem sodeloval pod psevdonimom Božidar Tvorcev pri Podgornikovem »Slovanskem Svetu«. Dasi je živel nad 40 let v Rusiji, vendar ni mogel pozabiti svoje slovenske domovine. Zivahno se je zanimal za vse, kar se je zgodilo na Slovenskem. Bil je stalen naročnik slovenskih listov, kakor »Slovenskega Naroda«, »Ljubljanskega Zvonca«, »Mira«, »Novih Akordov« itd. Dolga leta je bil tudi stalen dopisnik našega lista iz Rusije, dokler ni prišlo do nekega nesoglasja, ki je povzročilo, da je prenehal dopisovati, naročnik lista pa je ostal do svoje smrti. Kako živo se je zanimal za vse dogodke v domovini, je najjasnejši dokaz to, da ni menda na Slovenskem važnejšega društva, kateremu bi ne poslal kdaj kakega prispevka. Štitar je bil ustanovnik »Društva slovenskih časnika« in je redno podpisal zlasti »Družbo sv. Cirila in Metoda« »Dijaško kuhinjo« v Celju in dijaška podporna društva v Gradcu, na Dunaju in v Pragi. Od ustanovitve pa do danes, menimo, da se ne motimo, je bil član »Slov. plan. društva«, odnosno njegove savinske podružnice. Da se je zanimal za vsako podrobnost v domovini, kaže dejstvo, da je poslal svoj prispevek celo za »Cvetlični dan« lanske jeseni. Od kar je odšel v Rusijo, je bil doma samo tri- štirikrat. Zadnjič je bil v domovini lanske leto meseca avgusta. Pripeljal je sabo svojo sopogo, da ji pokaže rojstni kraj in svojo slovensko domovino. Bil je tudi par dni v Ljubljani. Napredku in razvoju slovenske prestolnice se ni mogel načuditi. Tu je posevil župana dr. Tavčarja in svoje tovariše iz gimnazijskih let, notarja dr. Schmidingerja, profesorja Jeraja, prof. Bruneta, v Cerkalah ravnatelja Hribarja in v Kranju sošolca dr. Savnika. »To je najlepši dan v mojem življenju,« je rekel takrat, »ko sem se poklonil županu slovenske prestolnice ter po dolgih letih pozdravil drage prijatelje iz dijaških let.« Ko je odhajal iz Ljubljane, je zatrieval, da se vrne semkaj zopet letos, ko se bo v Ljubljani zbralo vseslovansko Sokolstvo. Toda legel je v grob, predno se mu je izpolnila še ta zadnja želja. Umrl je v četrtek 10. t. m. po daljšem bolehanju, 65 let star. Zapušča vdovo, hčerko, ki je omožena v Irkutsku v Sibiriji, in dva sina, izmed katerih je eden inženir, drugi pa profesor v Evropatriji na Krimu. Bodi ohranjen trajen spomin Franu Božidaru Štitarju v Slovincih in lahko bratska ruska zemlja!

Ordinacija v zdravniškem posvetovališču društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana vrši se z ozirom na izkazano potrebo odsele vsak dan od pol 2. do pol 3. popoldne v Beethovnovi ulici št. 9. Ordinira iz posebne naklonjenosti g. dr. Bogdan Derč, c. kr. policijski zdravnik, kateremu se tudi lahko naznani slučaj zane-marjenih otrok.

Smrtna kosa. V visoki starosti 92 let preminil je včeraj zasebnik g. Matija Podliper, tast g. restav-raterja Goršeta in oče njegove gospe soproge. Naše iskreno sožalje!

Glavni nabor za mesto Ljubljano se je pričel danes ob 8. uri zjutraj v veliki dvorani »Mestnega doma«. Predsednik komisije je bil gospod magistratni svetnik Lauter, nadalje sta prisostovala kot člana politične oblasti vojaški referent g. pristav Barle in mestni zdravstveni svetnik gospod dr. Krajec. Kot člana občinskega sveta sta bila g. Bonac in Smole. Od strani vojaške oblasti so pa bili in sicer od c. in kr.

17. pešpolka gosp. major Hrašovec, stotnik Metnitz in polkovni zdravnik gosp. dr. Huber; od c. kr. domobranskega pešpolka pa g. major Rada. Nabora se je udeležilo 195 mladencev, od katerih je bilo potrjenih 48, za preskušni nabor v garnizijski bolnišnici je določenih pa 7. Z zadovoljstvom beležimo, da letos običaj-nega vpitja ni bilo, le par nabornikov je bilo nekoliko čez mero okajenih. Za red je skrbela državna policija, ki pa ni, razen enega slučaja, imela nič posla. In še ta ni bil nabornik, marveč se je neki drugi nepoklicanec vtihotopil v sobo, kjer so se fantje slačili in tam bril svoje nesla-nosti. Ker se ni pokoraval z lepo, ga je stražnik odvedel na policijsko ravateljstvo. Nabor je bil končan ob polu 1. popoldne.

Izlet vajencev oblačilne obrti v Trzin. Prvi in drugi letnik obrtne nadaljevalne šole za oblačilne obrti na Prulah so napravili 10. t. m. izlet v Trzin pod vodstvom gg. nadučit. Likozarja in strokovnih učiteljev mojstrov Zamljena in Kersnika, da si ogledajo odnotne tovarne. Izleta se je udeležilo tudi dvanajst čevljarskih mojstrov, načelnik krojaške zadruge g. Jelocnik in član obrtne zbornice g. Franchetti. Ogledali so si najprej čevljarski tovarni g. Malija in Pet. Kozina in komp. V obeh tovarnah so gospodje delovodje izkazovali z največjo ljubeznivostjo in so si vajenci kakor tudi mojstri vse stroje in izdelke ogledali z največjim zanimanjem. Posebno imenitna je tovarna g. Kozina in Komp., ki ima najnovejše stroje. G. Kozina je bil toliko prija-zen, da je učiteljem in mojstrom sam vse izkazoval, vajence so pa spremljevali delovodje. Obema g. tovarnarjema bodi izrečena za njih prijaznost najtoplejša zahvala. Potem so šli vsi v predilnico. Tu so jim zopet delovodje vse pokazali, kar je vsakega zelo zanimalo. Tudi imej-teljem te tovarne bodi izrečena naj-toplejša zahvala. Izlet sta pa omogo-čili čevljarska in krojaška zadruga, ker sta plačali za vse vajence želez-niško vožnjo. Naj bi jih druge zadru-ge posnemale in naj bi tudi one pre-skrbele, da si njih vajenci ogledajo znamenitosti svoje obrti v kakem kraju. Taki poučni izleti širijo obzor-je vajencev in zelo mnogo pripomo-rejo k strokovni izobrazbi.

Klerikalno koritarstvo. Dela pri zgradbi novega šolskega poslopja v Mostah so si lepo med sabo razde-lili župan Oražem in klerikalni ob-činski odborniki, seveda brez vsa-kega razpisa. Povsod drugod se taka dela oddaja potom javne dražbe in dobe jih tisti, ki so najcenejši ponud-niki. V Mostah menda tega ni treba, ker bi potem odletel zaslužek raz-nim Oražmom, ki smatrajo menda občino za molzno kravo. Kaj pravi k temu gosposka, kaj občinarji? Lepo molče in puste, da Oražem gospo-dari kakor hoče!

Veleizdajniška afera Česnik preložena. Ta afera je po določenem obnovnem postopanju že tretjič pre-ložena. Prvotno bi se bila morala vršiti že 13. aprila popoldne, pa je bila preložena na 16. aprila ob 3. po-poldne. Zdaj pa je obravnava zopet preložena in sicer na nedoločen čas. Pravijo, da gre za nove priče.

Iz preiskovalnega zapora izpuščen. Koscevo nevesto, ki so jo v zadevi roparskega umora na Tol-stem Vrhu po dveh orožnikih pri-gnali v preiskovalni zapor, so zopet izpustili, ker se je dogotalo, da ona ni v nobeni zvezi s tem dogodkom. Najbrže se bode morala tudi proti vsem dosedaj aretovanim uvodna preiskava ustaviti. In najbrže bo tudi ta akt romal v predal proti »nezna-nim storilecem«, kjer je izza zadnjih let že več takih nedognanih slu-čajev.

Mrazovi na Dolenjskem. Piše se nam: Dodatno k včerajšnji notici (vam sporočam), da ni samo polovi-ca trnega nastavka uničenega, mar-več, da so posebli v vinogradih zad-rnji poganjki. Sprva ni bilo videti toli-ko škode, sedaj šele, ko se je začela trta sušiti, je mogoče konstatirati, kako res katastrofalno je zadelo zadnje vreme naše vinogradnike. Danes se lahko reče, da so vsi do-lenjski vinogradi popolnoma uničeni. Najbolj je trpela Bela Krajina in vzhodna Dolenjska. Ljudje so popol-noma obupani. Kar je še ostalo, so uničile naslednje noči od ponedeljka do srede. Od sadja so najbolj trpela jabolka in hruške ter sploh peškato sadje, medtem ko je bilo koščicaste-mu sadju deloma prizanešeno. V ko-stanjeviškem okraju so se posebno lepo obdržale slive. Ker je gotovo poseblo tudi na Spodnjem Stajer-skem, Goriškem, Primorskem in na Hrvaškem, bode v teh krajih pri-manjkovalo vina. Zato pa se bo tem-bolj dvignil konzum žganja in piva. Letos je že tretja slaba letina. V letu 1911. je bilo samo tretjina normalne vinske letine. lansko leto je pozeba

škodovala tako kolikosti kakor kako-vosti; letos pa ni uničen samo letoš-nji pridelek, marveč nasadi sploh. Poseblo je namreč večina reznic in šparonov t. j. ves enoletni les. To bo imelo za posledico skozi najmanj tri leta — slaboten zarod. Nekaj trt pa se bo čisto posušilo. Katastrofa je ta-ko veliksanska, da se lahko ceni ško-da na 2 do 3 milijone. Veščaki naj bi se posvetovali, ali ne kaže naših kul-tur nekoliko spremeniti. V splošnem pa je potreba, da se zavzameta tako država, kakor dežela za veliko po-možno akcijo. Vendar ne tako, kakor leta 1908. ob pomanjkanju krme, ko je vso pomožno akcijo pobasala »Gospodarska zveza«, kmetje pa ni-so imeli ničesar od tega. Treba je ne-stransarskega, pravičnega in v res-nici požrtvovalnega postopanja, ne glede na to, da zasluži kaj ta ali ona organizacija.

Čez deset let . . . Dne 19. okto-bra 1902. so prišli fantje iz Podbor-šta pri Podzemlju v Krasinec ob Kolpi, med njimi je bil tudi Juri Kle-pec iz Podboršta. Ustavili so se v gostilni župana Kambiča in se tam stopili z domačimi fanti. Bivši župan Niko Klepec, ki pa ni v sorodu z Jur-jem Klepcem, je fante miril in pri tem delu je Jurju pripeljal par zausnec To je boj še poostriilo. Bila je straš-na vojska, ki se je največ sukala okrog Jurja Klepca. Ko je Juri videl, da ni kos napadalcem, je potegnil iz žepa nož in je zabodel Miko Klepca v trebuh. Miko je bil sicer ranjen, a je vendar okrevale. Juri Klepec jo je takrat popihal v Ameriko in ostal tam do letos. Mislječ, da je vojska pozabljena, se je vrnil in ker je zamudil tudi vse vojaške nabore, se je sam zgasil pri oblasti. Tam pa so se koj spomnili starega računa in zdaj ga je moral Juri poravnati. Dali so mu šest tednov zaradi prekoračenja silobrana in prestopka vojnega zakona. Miko Klepec pa dobi za svoj pred 10. leti ranjeni trebuh 600 K.

Oddaja lova. Lovišče na Konj-ščici, ki meri do 1100 oralo, se odda za 5—10 let. Več v današnjem inse-ratu.

Kinematograf »Ideal«. Samo da-nes imate še priliko, ogledati si vele-zanimiv, krasen film »Jezusovo živ-ljenje«. — Jutri zadnji del romana »Ljudje med ljudmi«. — V torek 22. t. m. velikanski zgodovinski film »Quo vadis«, 2400 m dolg in se bo predvajal 2 uri.

Prosti psi na trgu. Pred kraf-kem smo opozarjali na naredbo, s katero se strogo prepoveduje jemati seboj proste pse na trg, ter da bode vsak brez izjeme kaznovan, kdor se ne pokori. Toda svarilo je ostalo brez uspeha. Danes je pripeljala na trg neka služkinja prostega psa, kateri ne pozna, kaj je mojega ali tvojega ter pobasal z neke stojnice kos mesa in zbežal z njim čez trg. Služkinja je meso sicer plačala, vendar pa s tem zadeva še ni končana.

Izglbljene stvari: 1 ročna torbica z denarnico z manjšo vsoto de-narja, 1 črna šerpa s čipkami, 1 po-ročni prsta, 1 bankovec za 20 K. — Najdene stvari: 1 blagajnični ključ, 1 solnčnik, 3 notne zvezke, 1 moška palica.

Društvena naznanila.

»Rdeči križ.« V seji društvenega odbora deželnega in gospejnega pomočnega društva »Rdečega križa« za Kranjsko dne 14. t. m. se je skle-palo o tejčaji za polčevanje in vžeb-anje pomočnih bolniških strežnih. Potem se je vršila dopolnilna volitev v predsedstvo. Izvoljena sta bila enoglasno: I. podpredsednik gospod Peter vitez Grasselli, za društvenega predsednika, in odbornik g. okrajni glavar Gustav del Cott, za I. podpredsednika.

»Zveza jugoslovanskih železničarjev« je sklicala za nedeljo, dne 13. t. m., dva društvena shoda in sicer enega na Savi pri Zagorju in drugega v Zalogu. O imenovanjih shodih bi ne poročali, a ker »Zarja« tako laž-njivo o njih piše, smo resnici na ljubo primorani povedati tako, kakor je bilo: Shod na Savi je bil sklican ob pol 9. popoldne ter sta se na ta shod od-peljala zastopnika Z. J. Z. tov. Mla-kar in Robas. Dospevši na Savo, sta pa izvedela, da se shod ne bode vršil vsled tega, ker so bili vsi železniški delavci zaposleni pri pokladanju novega tira v Trbovljah. Vkljub temu sta se ustavila v lokalu, kjer bi se imel vršiti shod in sta tam naletela na največje »prijatelje« Z. J. Z., na gospele socialne demokrate, na čelu jim g. Čuč iz Zagorja. Bilo jih je z železničarji in neželezničarji celih šest mož, torej velika »armada«, ka-kor poroča »Zarja«. Načelnik te ar-made je pa zlegel tisto lažljivo jajce v »Zarji« in to tako zavito, da se ču-dimo, da morejo socialni demokrati sploh še kaj govoriti o dostoinosti. Trdi tudi, da sta zastopnika Z. J. Z. izpraševala službujočega uradnika

na Savi, koliko pristašev da je v dvorani (katero dvorano neki mislijo?) in da sta delala grozno kisle obraze, ko se jima je reklo, da nič, ampak mnogo socialnih demokratov. Res pa je, da kakšnega uradnika sploh nista mogla izpraševati, ker istega na Savi sploh ni, pač pa opravlja službo vodje na postaji poduradnik; tudi nista mogla nič izpraševati radi tega, ker sta že vedela, da je shod preložen. Na vse nadaljne čenčarije se niti ne oziramo in imamo le zadovoljenje s tem, da, če tudi ni bilo shoda, je pristopilo ravno tam sedem novih članov. Povedali smo resnico, gosp. soc. demokrati pa mogoče iz same zlobe več dobro ne vidijo in bo pač potreba, da jih pusti uprava Južne železnice enkrat preiskati, ako niso mogoče »farbenblinde«. Tov. Mlakar in Robas sta se potem odpeljala na drug shod, ki se je vršil v Založu ob jako lepi udeležbi, ter so vsi navzoči, do zadnjega, vstopili kot člani k Z. J. Z. In vi, ostali slovenski železničarji, storite isto, kar bo na laži in zabavljanje najboljši odgovor.

Slovenski football klub »Ilirija« imel je dne 11. aprila svoj III. redni občni zbor, katerega je otvoril mesto iz Ljubljane odišlega načelnika Fran Kandareta, ponačelnik Josip Rohrmann, pozdravil številno zbrane člane in goste, ter v kratkem očrtal delovanje kluba v preteklem letu. Med drugim omenil osobito prijateljske vezi, ki vežejo klub z bratskim »Hrvaškim akademskim šport klubom« tem reprezentantom hrvaškega športa, ter najvažnejše tekme in lepi uspehi bratov Mencingerjev pri sankski tekmi v Bohinju. Spominjal se je tudi vsestransko marljivega člana in odbornika pok. prof. dr. Cerka, katerega je prerano ugrabila kluba neizprosna usoda na »Stolu«. Z zahvalo na ljubljansko časopisje, c. kr. državno železniško ravnateljstvo v Trstu in Deželni zvezi za tujski promet, ki so vedno podpirali klubova stremeljenja, zaključil je podnačelnik svoj pozdravni govor, ter dal besedo tajniku g. Kendi, ki je prebral letno poročilo in podal jasno sliko o klubovem delovanju. Blagajnik g. Est, podal je blagajniško poročilo in se razvidi iz istega, da je imel klub v tekočem letu 2676 K 28 v denarnega prometa. Pri tej priliki grajal je blagajnik breztrajnost ljubljanskega občinstva, ki pride sicer tekme gledat, toda kot neplačujoči gledalci, ne pomisli pa, da stane vsaka tekma lepe novce in je klub baš vsled tega zabredel v dolgove. Zaradi splošnega pregleda poda kapitan I. moštva Betetto poročilo o vseh tekmah, ki jih je igralo sedanje I. moštvo. Leto 1911. izkazuje 8 tekem in sicer v Ljubljani: »Studentesca sportiva«, Trst 2:2, »Concordia«, Zagreb 3:2, »Rapid«, Gradec 2:2, izven Ljubljane »Jugoslavija« Gorica 3:2, »Studentesca sportiva«, Gorica 0:5, »Studentesca sportiva«, Trst 8:0, Kranj 2:5 in »Black Star« Trst 1:2. Leto 1912. je igralo I. moštvo 12 tekem in sicer v Ljubljani »Jugoslavija«, Gorica 3:1, »Studentesca sportiva«, Trst 2:1, I. Fussball- u. Atletik Sportklub, Celovec I. moštvo 1:2, drugo moštvo pa 4:0, »Victoria« Sušak 4:1, »Vzajemnost« 0:7, Hrvaški akademski šport klub 3:0, revanche »Vzajemnost« 2:4, ter izven Ljubljane I. Fussball- u. Atletik sportklub, Celovec II. moštvo 1:2, Hrvaški akademski šport klub, Zagreb 6:2 in končno »Victoria«, Sušak 3:0. Dalje se je udeležilo smukaške in sankaske tekme v Bohinju 5 članov kluba, ter je omeniti posebej nad vse krasni uspeh bratov Mencingerjev. Karel Mencinger je odnesel prvenstvo pri juniorih, to pa, ker k tekmi seniorjev ni bil pripuščten. Dosegel je lepši čas, kakor pa »Mojster Bohinja«. Istotako je pri dvosedelnih sankah v zvezi v Vilfanom odnesel prvo mesto. Po poročilu gospodarja vršile so se volitve v razsodišče in so bili voljeni na predlog Rohrmanna sledeči člani: Betetto, Dekval, Kuhelj, Kušar, Ravnik in Valšek sen. Ker je celotni odbor sklenil odstopiti, vršile so se na to volitve odbora in je bil na predlog dr. Lahha soglasno izvoljen načelnikom Josip Rohrmann, ki se je za izkazano zaupanje primerno zahvalil. V odbor so pa bili na predlog Rohrmanna izvoljeni sledeči člani: Deu, Est, Jurman, Hiti, Juvan, Kenda, dr. Lah, Mencinger in Rozman. Za revizorja pa: Poljšak in Franzot. Pri slučajnostih prebral je načelnik Rohrmann dopis »Hrvatskog športskog saveza«, ki vabi »Ilirijo« naj bi pristopila k zvezi, kar on priporoča, toda le pod pogojem, da se pripusti klub k tekmam za zvezno prvenstvo. Ker je bil dnevni red izčrpan, zahvalil se je načelnik zborovalecem za obilno udeležbo, ter zaključil na to občni zbor.

Telovadno društvo »Sokol« v Stepanji vasi naznanja slav. občinstvu, da priredi dne 1. maja prvo mladansko veselico pri br. Ivanu

Briclju v Stepanji vasi. Spored, ki je zelo obširen, priobčimo v kratkem; že danes lahko rečemo, da posetnikom ne bo žal, ako bodo prišli pogledat, kako znajo Stepanjci občinstvo zabavati. Za točno postrežbo, dobro kapljico in prigrizek bo skrbel gostilničar Bricelj, ki je slavnemu občinstvu in bratom Sokolom že dobro znan.

Slovan. akad. športni klub »Mahan« na Dunaju naznanja, da se vrši II. redni občni zbor v četrtek, dne 17. aprila v restavraciji »Schwarzspanierhof« IX. Schwarzspaniergasse z običajnim dnevnim redom. Začetek ob 8. zvečer. Prijatelji društva dobrodošli.

Umetnost.

»Glasbena Matica« priredi velik simfonični koncert v torek, dne 6. maja t. l. s sodelovanjem celotnega orkestra slavne »Česke filharmonije« iz Prage pod vodstvom njenega znamenitega dirigenta gosp. dr. V. Zemanka. Že danes opozarjamo občinstvo na ta koncert, ki bo nudil veliko umetniškega užitka, kakršnih z našimi domačimi sredstvi še ne moremo dosežati.

Koncert »Ljubljanskega Zvona« v soboto ob pol 9. zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma«. Društveni mešani zbor pri izbiranju točk nalašč ni segel previsoko. Vzel je za izvajanje pesmi, ki to zaslužijo. Dr. Schwabov »Vasovalec« je že dolgo na papirju, sliši se jako redko. Prav tako Adamičeva ljubka »Ko bi rosica bila...« Večerno razpoloženje krasno slika dr. G. Ipavčeva »Lahko noč«, dočim Ferjančičeva otožna »Tone solnce, tone...« (znana iz »Matičinih« koncertov), na iskren način izraža bolest in obup nesrečnega pesnika S. Gregorčiča. Besedilo je vzeto njegovim »Predsmrtnicam«. Hvaležne poslušalce pa najde brez dvoma tudi dr. Schwabov koncertni kolo »Še ena«. To vam je živa, veselo razposajena pesmica. Izvajajo se v Ljubljani drugič. — Vstopnice so na prodaj pri blagajni pol ure pred začetkom koncerta. Udeležite se ga! — Dodatno večeršnjemu poročilu naznanjamo, da bo gđ. Ivanka Hrstova pela Čajkovskega »Zapoj mi pesem, o mami«, Pavčičevo »Pesem« (Bila bi ptičica...) in Lajovčev »Pesem o tkalcu«. — Vstopnice se dobe v predprodaji v Trafiki gđ. Jerice Dolenčeve v Prešernovi ulici.

Razne stvari.

*** Smrt angleškega aviatika.** Znan angleški aviatik Spencer, ki je večkrat preletel angleški kanal in izvršil več drugih dobro uspešnih poletov, je v Londonu umrl.

*** Zaradi mezde.** Iz Varšave poročajo: Med predelavci in delavci predilnice v Voljah je prišlo zaradi zaračunavanja mezde do krvavih spopadov. Dve osebi sta bili ustreljeni, štiri pa ranjene. Mnogo oseb je bilo aretiranih.

*** Zahteve zaradi katastrofe »Titanica«.** Iz Novega Jorka poročajo: Zvezno sodišče je v približno šestdesetih slučajih podaljšalo rok za vlaganje odškodninskih zahtev za škodo vsled katastrofe »Titanica«. Zahteve znašajo 11,774.600 dolarjev v 685 slučajih. Zahteve, ki se naznačijo, kadar poteče rok, ne pridejo v poštev.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Položaj pred Skadrom.

Dunaj, 17. aprila. Položaj pred Skadrom je neizpremenjen. Kralj Nikola še vedno vztraja na svojem intrasingentnem stališču. Črnogorci še doslej niso dovolili, da bi parlamentarec sporočil Esad paši povelje porte, naj ne strelja na srbsko vojsko.

Admiralski svet.

Dunaj, 17. aprila. Ker je srbska vlada utemeljevala navzočnost srbskih čet pred Skadrom z izgovorom, da teh čet ne more radi bloкаде prejeti domov, je današnji admiralski svet sklenil, da se blokada za ladje, ki bodo prepeljavale srbsko vojsko v Solun, ne bo izvrševala. Admiralski svet je sklenil raztegniti blokada do Drača, kdaj pa se to zgodi, še ni znano.

Albanci proti neodvisnosti Albanije. Carigrad, 17. aprila. Veliki vezir Mahmud Šefket paša je sprejel številne albanske deputacije, ki so se izjavile proti neodvisnosti Albanije. Albanci zahtevajo, naj postane Albanija kneževina pod turškim protektoratom, vladar pa naj bo eden izmed turških princev. Mahmud Šefket paša je obljubil, da se ta albanska želja uresniči.

Avtonomna Albanija. — Severne in severozahodne meje. — Južna meja. — Vloga Italije.

Dunaj, 17. aprila. Zastopniki veleal so sporočili včeraj balkanskim kabinetom avtentične sklepe londonske konference veleposlanikov glede severnih in severozahodnih mej Albanije.

Meja gre ob reki Bojani navzgor, zavije pri Tarabošu proti zahodu, gre preko Skadrskega jezera do vasi Cijevna, potem po razvodju gorovja Prokletija ob grebenu med porečjem Lima in Drina, tako, da ostaneta Gusinje in Plava Črni gori. Južno od Peči in Djakovice gre meja proti jugovzhodu, tako, da ostaneta obe mesti zaveznikom, oba okraja pa Albaniji, zlasti vsa rodovitna pokrajina ob Ljumi. Meja gre potem ob Reki Drini proti jugu, tako, da je Dibra srbska, pri Dibri prekorači reko Drin in gre na zahodni strani reke do Ohridskega jezera. Srbija dobi na Ohridskem jezeru tudi Strugo ob Ohridskem jezeru. Zapadno od Dibre in Struge ležeče pokrajine pripadajo Albaniji.

Južne meje Albanije v podrobnostih še niso določene. Rešitev vprašanja povzroča več težkoč, kakor se je mislilo. Vlogo Avstrije na severu Albanije je prevzela Italija na jugu Albanije, in zahteva, da Grška ne sme priti delj, kakor do izliva reke Kalamas, severno od Janine. Korica in Argirokastron morata priti k Albaniji.

Današnja seja veleposlanikov bo določila statut nove Albanije.

Srbski vladni list o srbsko-bolgarskih odnosih.

Belgrad, 17. aprila. (Izvirno poročilo.) Včerajšnja »Samouprava« priobčuje članek, v katerem prvič meritorno razpravlja o vprašanju srbsko - bolgarske zavezniške pogodbe. Z ozirom na izjavo dr. Daneva na razpravi v narodnem sobranju in na članke, ki vsi zahtevajo točno izvršitev prvotne zavezniške pogodbe, poudarja »Samouprava«: Bolgari popolnoma upravičeno naglašajo, da se državne pogodbe morajo spoštovati. Vprašanje pa je, da li je umestno, da se o tem tako mnogokrat, in sicer več nego je potrebno, izražajo ne samo časniki, temveč tudi gotovi službeni krogi. Ako v Sofiji mislijo, da je takšno postopanje modro, je naše mnenje to, da bi bilo modreje, postopati drugače, zakaj v veljavi je še splošno priznana načelo mednarodnega prava, da se pogodbe morajo držati »pacta sunt servanda rebus sic stantibus«, ako ostane razmerje med pogodbeniki enako. Dogode se slučaj, da se ne sme zahtevati od enega pogodnika brezpogojne izpolnitve pogodbe, ako so se razmere izpremenile na korist ene, a na škodo druge stranke, zlasti pa ne, ako so se razmere na eni strani poglobile s sodelovanjem druge strani, ki se nahaja v težjem položaju. V konkretnem slučaju je ta druga stranka Srbija, ki je pomagala Bolgarski, ne toliko vsled pogojene formalne obveznosti, kakor vsled zavezniških interesov. Balkanska zveza ne bi mogla doseči teh uspehov in popolnoma premagati sovražnika, ako bi bila Srbija samo točno vršila svoje formalne obveznosti, določene v pogodbi. Dosedanja praksa za časa vojne je izpremenila pogodbo. Prva izprememba se je izvršila na željo in korist Bolgarske. Toda ni ostalo samo pri tej eni izpremembi v istem smislu in v istem pravcu. Ako se torej od srbske strani zahteva revizija pogodbe, ni to naperjeno niti proti pogodbi, niti proti zvezi, pač pa izvirna zahteva iz želje, da se ohrani zveza in da bo na obeh straneh stremljenje za ohranitev te zveze enako. Dalje je potrebno, da imata oba pogodnika zajamčene v zvezi svoje bistvene interese. Zveza ne sme ene stranke stavliti v odvisnost od druge in dajati levje deleže. Argument, da je v Makedoniji samo bolgarsko prebivalstvo, v dejanju in po mišljenju strokovnjakov ni upravičen, zakaj prebivalstvo je neka mešanica Bolgarov in Srbov in vsi kulturni spomeniki in narodni običaji so srbskega izvora. Ta argument, če bi bil tudi upravičen, ne more zadoščati za izpodbijanje zahteve, da se revizira pogodba. Srbija in Bolgarska se nahajata sedaj v položaju Španije in Francoske, ki sta morale izpremeniti pogodbo glede Maroka vsled vmešavanja Nemčije, kateri je Francija morala dati kompenzacije. Treba je torej preudariti nove razmere in tem razmeram primerno prilagoditi pogodbo v interesu Balkanske zveze in obeh strank.

Sukri paša o svojem vjetju.

Sofija, 17. aprila. Poveljnik Odrina Sukri paša je sprejel več dopisnikov inozemskih listov ter se je izrazil o kapitulaciji Odrina in o svojem vjetju. Poročevalci so vprašali Sukri pašo: Ekselencija, komu ste se udali, Srbom ali Bolgarom?

Belgrad, 17. aprila. Uradno je izšel ukaz, ki sklicuje črnovojne letnikov 1892, 1893 in 1894 na 15-dnevno orožno vajo.

Solun.

Sofija, 17. aprila. Vsled diferenc med grškimi in bolgarskimi oblastmi je ustaljen promet na progi Solun in Dedeagac. Listi poročajo, da ima Grška v Solunu 120.000 mož. Solun bo za Bolgarsko drugi Odrin.

Revolucionarno gibanje v Carigradu.

Pariz, 17. aprila. Lisi poročajo iz Carigrada, da je vlada odkrila novo zaroto proti sultanu Mohamedu v prilog Abdul Hamidu.

Sneg v Belgradu.

Belgrad, 17. aprila. Od včeraj vladajo hudi snežni viharji po celi državi. Promet je deloma prekinjen. Telefonska in brzojavna zveza z notranjostjo je pretrgana. Tudi z inozemstvom brzojavne zveze niso dobre. Promet električnih cestnih železnica je ustavljen. Škoda je zelo velika.

Konstruiran spor.

Berolin, 17. aprila. »Morgenpost« poroča baje iz Bara, da je prišlo med poveljnikoma nekega črnogorskega in nekega srbskega bataljona do spora, v katerega so se vmešavali tudi vojaki. Napačili so se z bajoneti. Bilo je na obeh straneh mnogo ranjenih.

Zakaj je Rusija zapustila Črno goro.

Belgrad, 17. aprila. (Izvirno poročilo.) »Tribuna« priobčuje članek ruskega publicista Taburna, v katerem se zatrjuje, da je Rusija zategadelj pustila Črno goro na cedilu, ker se je Anglija v vprašanju Skadra pridružila trozvezi. Taburno dokazuje, koliko škode vsled tega trpi ne samo zveza, nego tudi trojni sporazum, in

da je zaradi tega nevoljna. Francoška, ter pripominja, da so prišli časi, da bi mogla Anglija igrati ekstraturo. Rusija namreč lahko skupno z balkanskimi državami najde takšen način sporazuma z Nemčijo, ki bi zadrževal tako ruske, kakor balkanske interese in težnje. Za takšno zvezo bi se dala pridobiti tudi Italija. Nemčija bi mogla v tem slučaju zapustiti svojo dosedanjavo zavezništvo Avstro - Ogrsko. Ta članek je vzbudil v diplomatskih krogih veliko pozornost.

O trajnosti Balkanske zveze.

Belgrad, 17. aprila. (Izvirno poročilo.) (Stampa« priobčuje intervju z bolgarskim finančnim ministrom Teodorovom. Teodorov naglašajo: Mnenje, da je Balkanska zveza bila ustanovljena samo ad hoc, izpodbija dejstvo, da velja do l. 1914. Čisto gotov je, da bo sledila tej zvezi carinska unija. Časopisi bi morali Balkansko zvezo podpirati, ne pa razdirati, ker je ta zveza potrebna tako Srbiji, kakor Bolgarski, in v interesu obeh držav je, da se ta zveza ohrani in okrepi.

Bajke o srbskih grozovitostih.

Dunaj, 17. aprila. Kakor po navadi se širijo po Dunaju zopet vesti o srbskih grozovitostih nad Arnavti. Zlasti takozvana »Albanska korespondenca« razširja take vesti baje iz Prištine. Glasom teh vesti zbira večje število albanskih veljakov podatke o civilnih osebah, ki so jih Srbi umorili v sandžaku Prištini. Resultat bodo predložili vlesilam v posebnem memorandumu. Ker je baje neka ženska v Ferizoviću skrla star revolver, so baje Srbi postrelili 60 oseb. V celem so Srbi v Ferizoviću postrelili baje 140 oseb. V Dobranju je objavil neki srbski častnik prebivalstvo, da se mu nič ne zgodi, če se vrne. Prebivalstvo se je vrnilo, Srbi pa so postrelili s topovi 70 ljudi. — Takih poročil bo še zelo veliko, samo da jim niti diplomati ne verjamejo več.

Konferenca v Parizu.

Belgrad, 17. aprila. Napredni poslanci dr. Marinković je odpotoval kot srbski zastopnik na finančnih konferencah v Pariz.

Ogrsko domobranstvo.

Budimpešta, 17. aprila. Vsled preorganizacije honvedske artilerije in kavalerije je več važnih mest pri ogrskem domobranstvu zasesti. Ker je poveljnik ogrskega domobranstva Klobučar odstopil, se bo najbrže pričakalo zasedenjem tega mesta, da dobi nadvojvoda Josip ono šaržo, ki odgovarja temu mestu.

Papež.

Rim, 17. aprila. Vlada je storila vse korake, da postavi po smrti papeža Vatikana pod varstvo italijanske policije, da more garantirati za neodvisnost konklava.

Rim, 17. aprila. Splošno se sodi, da ni nobenega upanja več. Včeraj opoldne se je prikazal nad Vatikano mrakoplov. Vse je drlo k oknom. Papež je obžaloval, da zrakoplova ni videl. Italijanski kraljevska dvojica si da na dan večkrat poročati o papeževem zdravstvenem stanju.

Tobačna režija.

Carigrad, 17. aprila. Podpredsednik upravnega sveta tobačne režije Lamornais je odpotoval v zadevi koncesije režije v Berolin. Gre se za termin podaljšanja. Vlada hoče ta termin določiti na 10 let, tobačna režija pa na 15 let.

Kolera v Carigradu.

Sebastopol, 17. aprila. Iz Carigrada poročajo, da se kolera v mestu strahovito širi. Ruske pristaniške oblasti so izdale povelje, da morajo vsi parniki iz Carigrada pod karanteno.

Iz Armenije.

Carigrad, 17. aprila. Po poročilu valija v Bitlisu je 9 Armencev ubilo iz neznanih vzrokov nekega Turka. Sorodniki ubitega Turka so zahtevali strogo kazen in sicer da se storilci na mestu kaznujejo s smrtjo. Končno so prinesli truplo ubitega Turka in izjavili, da ga ne bodo pokopali. Demonstrante so razgnali, truplo pa pokopali. Pozneje so zapazili sorodniki enega izmed napadalcev Avedisa in se znesli nad njim in njegovo rodbino. Baje so pozneje turške oblasti prijele 3 Armencev.

Kitajsko.

Petrograd, 17. aprila. Iz Kvangčengfuga poročajo: Neki Kitajec, ki je bil osumljen špionaže za Japonsko, je pobegnil v prostore japonskega policijskega poveljništva. Zbrala se je velika množica in več kitajskih vojakov, nakar so vohuna izpustili. Japonski konzul je izjavil, da vidi v tem razžalitev Japonske.

Poslano. *)

V številki 469. »Dneva« je poročilo z Razdrtega v zadevi L. Del-Linz. Notica je zelo neslana. Povem dopisniku tem potom, da se še nahajam doma in bodem tudi zanaprej, čeprav brez dovoljenja dopisuna. Javi sem se tudi pri c. kr. okrajni sodnji in dosedaj ni bilo povoda, aretirati me. Prosto je vsakateremu priti k meni, ako ima kdo kaj z menoj opraviti, posebno vabim dopisuna, da se javi; mu bodem plačal iz opeharjenega denarja honorar mesto uredništva »Dneva«. 1377

LEONH. DEL - LINZ.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mnenje gosp. prof. dr. L. Merka
v Inomostu.
Gosp. J. Serravallo Trst.

Drage volje Vam izpolnujem Vašo željo, izraženo v Vašem pismu preteklega maja, in Vam poročam, da bolniki moje klinike in privatne prakse prav radi in z uspehom jemljejo Vaše železnato kina - vino Serravallo.

Inomost, 2. junija 1911.
Dr. L. Merk.

Foulardna svila

ov meter 1 K 15 vin naprej za bluze in obleke. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto — G. Henneberg, dvorni dob. Nj. V. nem. cesarice, Zürich.

Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

MARGARINA DOMINO

vedno sveža v zalogi pri:
Bratih Kobè, Novo mesto

„Nuisol“

Bergmanna & Co. Dečin o. L.

697

je in ostane prej ko slej nedosegljivo v svojem popolnoma naravnem barvanju las in brade. V zalogi v plavi, rjavi in črni barvi. — Cena steklenici K 2-50. Dobiva se pri drog. A. Kanc, drog. B. Čvančara, O. Fetting-Frankheim v Ljubljani.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 17. aprila 1913.

Termin.

Pšenica za april 1913	za 50 kg	10-90
Pšenica za maj 1913	za 50 kg	11-01
Pšenica za oktober 1913	za 50 kg	11-71
Rž za april 1913	za 50 kg	9-31
Rž za oktober 1913	za 50 kg	9-62
Oves za april 1913	za 50 kg	9-88
Oves za oktober 1913	za 50 kg	8-66
Koruzna za maj 1913	za 50 kg	7-81
Koruzna za julij 1913	za 50 kg	7-98

Meteorološko poročilo.

Filina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Aprila	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
16.	2. pop.	732-8	11-3	moč. jz.ah.	jasno
„	9. zv.	733-5	5-3	sr. jz.ah.	„
17.	7. zj.	733-1	7-3	„	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura 54° norm. 98° Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Inteligentna Slovenka

17 let stara, absolventka meščanske šole v Brnu, presrečne narave, zmožna slovenščine, češčine in nemščine v govoru in pisavi, iz dobre rodbine, 1378

Išče mesta k fini rodbini k otrokom. Dobrohotne ponudbe pod »Absolventka 1378« na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebrčko vest, da je najin nad vse ljubljani oče oziroma tast, gospod

Matija Podlipec

zasebnik

po daljšem bolehanju v starosti 92 let, previden s tolažili sv. vere mirno in udano preminul.

Pogreb nepozabnega rankega se vrši jutri v petek dne 18. t. m. pop. ob 4. u. iz hiše žalosti Marije Terezije cesta št. 14. na dokopališče k Sv. Križu.

Bodi mu blag spomin!

V Ljubljani, 17. aprila 1913.

Ivana Gorše, hči, Anton Gorše, restavratel, zet

Prostovoljna dražba.

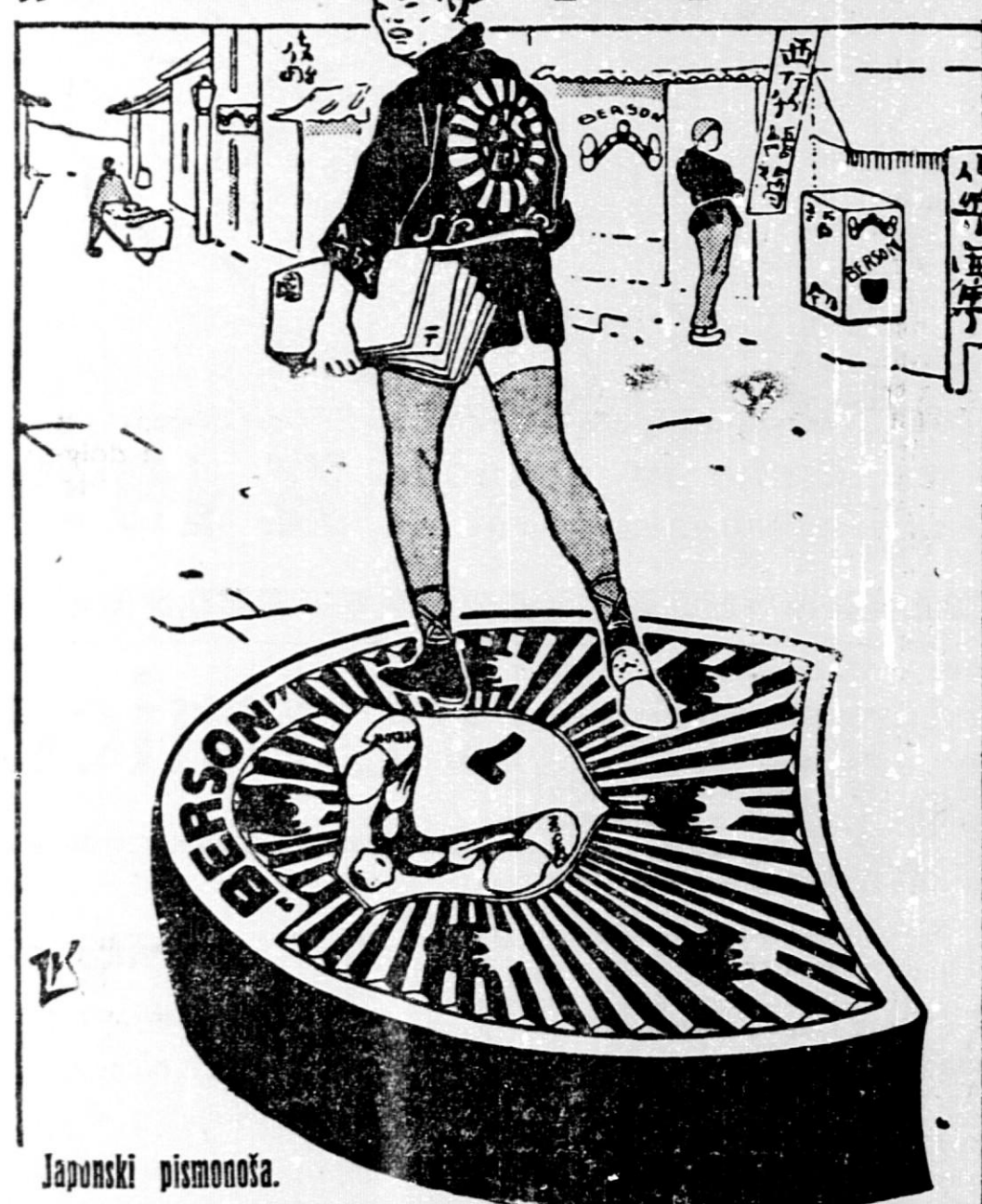
V torek, 22. aprila t. l. ob 9. dopoldne se vrši v pritličju hiše št. 5. na Resljevi cesti prostovoljna prodaja

hišne oprave, obleke in perila,

h kateri se kupci vabijo 1376

Praktični čut Japoncev :

je takoj pojml velike prednosti novega gumijevega

„Berson“ podpetnika.

Japonski pismonoša.

Nič pošepanja, nič izpodrsenja, nič utrujenja, nič pretresenja živcev.
Bersonwerke, Dunaj VI.

Prodajalka

špecerijske in mešane stroke z daljšo prakso želi službo. Zmožna je samostojno voditi hišalko. 1372

Naslov pove upravnishvo »Sl. Naroda«.

Prima solingenske britve

zajamčeno iz najboljšega angl. jekla kovane, na roko brušene, kakor las osfro posnete, že pripravljene za rabo. St. 8701. Crno poliran držaj 1/4 otlo brušena, 4/5 široka, z nožnico K 170. St. 8702. Crno poliran držaj, 1/2 otlo brušena, 5/8 široka, z nožnico K 220.

Izvečje izbire brilnih potrebnih dobite v mojem glavnem katalogu s 4000 slikami, ki se vsakomur pošlje zastoni in poštine prosto. — Razpošiljanje po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — C. in kr. dvorni dob. Jan Konrad, razpošiljalnica, Most št. 2382 (Česko).

Ženitna ponudba!

Trgovca, 34 let star, posestnik krasnega imetja v lepem kraju de-žele, želi kakor hitro mogoče poročiti se z gospodično ali vdovo. Zahteva se dota v najmanjšem znesku K 12000.—

Le resne ponudbe pod »Zvesti tovariš« na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

1375

Pekovski pomočnik

ne čez 30 let star, pošten in soliden, se sprejme takoj v stalno delo.

Plača po dogovoru. Cenjene ponudbe na I. Klemenčič, prva parna pekarna v Mokronogu. 1367

Hiša z žago in mlinom

vodna moč, z vsemi pritliklinami, skladiščem, vrtom itd. se v prijaznem industrijalnem trgu na Notranjskem

cenó prodá. 1379

Skozi trg vodi državna cesta in je tam tudi železniška postaja. — Prijazne ponudbe pod »Ugodna prilika« na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Lepo stanovanje

obstoječe iz dveh sob in kuhinje se odda za majnik.

Odda se čudi 1368

trgovski lokal

vhod skozi vežo, pripraven za skladišče ali mlekarno. — Natančneje pri Fr. Igliču, trgovina s papirjem, Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Lovci, pozor!

Pri podžupanstvu v Boh. Srednji vasi pride 4. maja t. l. samolastno lovišče 1371

lovišče na planini Konjšici

za 5. po dogovoru tudi 10 let v zakup. Lovišče meri do 1100 oralov, je že več let skrbno varovano in vzorno gojeno. V lovišču, ki je lahko pristopno, se nahaja udobna lovska kočica in mnogo divjačine: srn, gamsov in petelinov ruševcev. Natančnejša pojasnila daje Jos. Cveteč, podžupan v Srednji vasi v Bohinju.

Pozor, peki!

Proda se ceno 3 metre dolga

železna truga

in 25 delni 1369

stiskalni stroj za žemlje**Dacar**

se sprejme s 1. majem.

Zmožen mora biti obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi; plača po dogovoru. Naslov pove upravnishvo »Sl. Naroda«.

Kupim majhno hišo

(kajžo) z malo vrta, blizu farne cerkve in želez. postaje, kupnina do 2000 kron. Vzajemni tudi trajno v najem. Dopisi pod: Josip Rant, Ljubljana, pošto ležeče. 1346

Sprejme se

kontoristinja

z daljšo prakso samostojna knjigovodkinja in perfektna korespondentinja. Ponudbe poštni predal št. 7. zalec, Spodnje Stajersko. 1349

Trgovski pomočnik

22 let star, v mešani trgovini izučen, dobro izvežbana zanesljiva prva moč. zmožen slovenskega, nemškega in laškega jezika želi premeniti službo s 1. junijem. Ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravnishvo »Slov. Napoda« pod »22 let 1352«.

Trgovski pomočnik

19. let star, zmožen slov. in nemškega jezika s trgovsko nadaljevalno šolo, želi takoj ali pozneje v trgovino mešane stroke ako je mogoče na Kranjskem. Ponudbe pod »I. M. 24« pošto ležeče, Sv. Jurij ob južni železnici.

Proda se

enonadstropna hiša

v kateri je že čez 40 let trgovina z mešanim blagom in gostilna ter trafika; lepi lokali zraven tudi vrt in ledenica za gostilno. — Ker se sedaj tukaj gradi železnica, je jako velik promet. Hiša je oddaljena kakih 7 minut od kolodvora in stoji na prav lepem prostoru poleg ceste. Cena po dogovoru. Odda se tudi v najem vsled družinskih razmer in bolezni. — Daniel Murz, Gradac, Belokrajina. 1375

Lokal za trgovino

v Ljubljani, v najboljši legi za nadrobno prodajo, išče dunajska tvorniška firma. — Pismene ponudbe z nariskom in ceno pod »Spezialist 500 W. Z. 8695« na Rudolfa Mosse na Dunaju 1., Seilerstätte 2. 1356

Hernial - Dragée

Škatlja (100 kom.) K 5.—, 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta' Laboratoire de Produits Chimiques à Paris Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Lekarna Mariahill, Budapesta, VI. Liszt Ferenc-tér 20 po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Zlata kolajna na Dunaju 1912.

Zivčno slabostnim možem

1241 takojšnja povrnitev oslabilih moči, preizkušeno sredstvo, ki ne pušča škodljivih posledic

Tablete Evaton.

Poizkušnja K 4-20, 1/2 kartona K 10, 1/4 karton K 18. Samo pristne tablete Evaton imajo zanesljiv učinek. Zato ponarede odločno zavračajte in zahtevajte zbirko zdravniških izvidov. Tablete Evaton se dobivajo po vsah lekarnah, kjer ne, se obrnite na Markus-Apotheke na Dunaju 3/1

Potrebnščine za telovadce

hlače, majice, čevlji, kakor tuči za uniformiranje, srajce, čepice, peresa, kokarde, monogrami, pasovi, vrvce za zurko, sponke, vrvce za trobke in rog, trak za odznake, rokavice za zastavonoše, narodne zastave, trakovi in znaki, vse vedno v zalogi

v modni in športni trgovini za gospode

P. Magdić, Ljubljana,

nasproti glavne pošte.

1230

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 58.461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskol slovensko-narodno upravo.

Vse pojasnila daje Generalno zastopstvo v Ljubljani

v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini ~~in~~ Kadilci!

ako jo sedaj poskusite, ko se je posrečilo vrelec moderno urediti, da ne le ne uhaža ogljikova kislina, temveč se je našel in spojil nov, močno ogljikovokisliti prtok. Sedaj lahko tekmuje **Tolstovrška slatina** z vsemi najboljšimi kislinami vodami, ker čvrsto muzira in ima zelo rezen okus. **Naročite in preizkusite se.** Zaboje s 25 steklenicami velja le 5 kron. Razpošilja se v 3/4 l, 1 1/2 l in 1 1/2 l steklenicah. Prazne steklenice vseh voda se sprejmejo po najnižji ceni v polnitev. Plakati, analize zdravniških izvedencev in ceniki zastoj in franko. — **Tolstovrško** naročajo odlični zdravniki za se in svoje bolnike ter za cele bolnišnice, ker je sedaj res najboljša zdravilna in namizna osvežujoča mineralna voda. Odlikovana na dveh higienskih razstavah. — **Del čistega dobrih gre v narodno nameno.** — Naroča se pri podjetju **Tolstovrške slatine, pošta Guštanj, Koroško.**

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16. 982

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Trgovina z meš. blagom

v večjem trgu z letnim prometom od 70—80 tisoč kron, se takoj odda. Pogoji zelo ugodni — Ponudbe na upravištvu »Slovenskega Naroda«. 1353

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Porudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20. 1197

Posojilnica v Kopru (Is'ra) išče izvežbanega 1321

uradnika

Nastop takoj ali vsaj v kratkem. Pogoji: Samopravnost (polnoletnost), zanesljivost v računih, vodstvo blagajne z jamstvom. Plača po dosedanji izvežbanosti prositeljev.

Največja abnormalnost. Največji orjaški otrok

je videti v Lattermannovem drevoredu.

Matilda Mesnig,

12 let stara, 130 kg težka, 170 cm visoka.

Čipkasto blago, čipke, :: vložki, vezenja, ::

svila, pozamenterija, gumbi, žaboti in vse druge modne potrebščine za dame v obilni izbiri in dobrega okusa v modni trgovini za dame

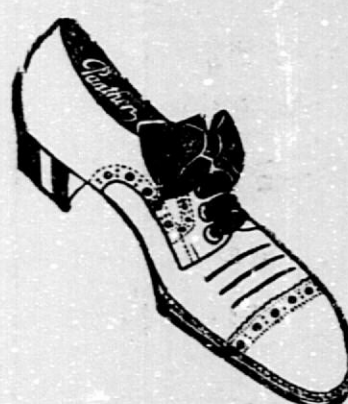
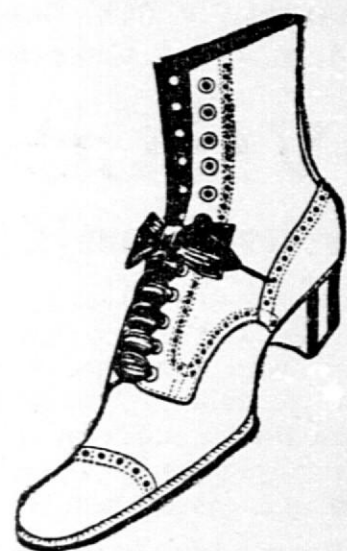
P. Magdić, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

1228

Anglo zaloga čevljev, Anton Novak, Ljubljana,

Selenburgova ulica šte. 7 — zraven tvrde Magdić.

1190

K 12⁵⁰ za dame in gospode **K 16⁵⁰**

Krasne oblike, trpežno blago, nizke cene.

Kupi se dobro ohranjena

blagajna

Ponudbe pod „poštni predal št. 35“, Ljubljana. 1359

Saldokontistinja

event, saldokontista z lepo pisavo in večletno prakso, obeh jezikov zmožna, sprejme takoj pisarniško podjetje. Laščine zmožni imajo prednost. — Ponudbe pod šifro „Dobra moč“ na upravištvu »Slov. Naroda«.

Loteristinja

se sprejme pri Oton Homanu v Radovljici. — V trgovini izučene gospodične imajo prednost. Nastop lahko takoj. 1375

Kdor potuje v Primorje, naj obišče

Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč, lift, kopeli, kavana, restavracija z izvrstno kuhinjo. Zmerne cene.

Edini slovenski hotel na Reki. Spoštovanjem Pero Trpinac.

Ana Hutter, Dunajska cesta št. 6, I. nadstr.

priporoča cenjenim damam 1198

steznike

najnovejša pariške fasone, le lastnega izdelka. Posebno prip. steznike za poletje iz lahkega poletnega blaga. Sportne in steznike za doma. — Popravljanje in čiščenje steznikov se hvaležno sprejema. Zunanja naročila se točno izvršujejo. Cene solidne.

Radioaktivno termalno kopališče

Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Alratov vrelec 38°C., ki daje vsak dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem, izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava. 1178

Moderno zidana

hiša

s tremi lepimi stanovanji s kopeljo in obsežnim vrtom, se ugodno proda na Poti v Rožno dolino 42.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

Krasne

BLUZE

krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago.

Zelo solidna trdka:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in krstni opravi.

Ure, verižice, uhani, prstani, obeski, zapestnice itd. itd.

Edina zaloga ur z lastno znamko

„Tup“

Najstarejša domača tvrdka

Lud. Černe

jovellir in trgovec

Ljubljana, Wolfova ul. 3.

„Ceniki zastoj.“

Vizitnice Narodna tiskarna.

v elegantni obliki priporoča

Radi prevelike zaloge blaga 20% popusta na vse pomladne najnovejša damske kostume, krila, bluže kakor tudi obleke in površnike za gospode in dečke najmodernejšega kroja. — Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Šolska zgradba.

Za zgradbo novega šolskega poslopja na Golem pri Ljubljani, se bodo oddala potom pismene ponudbene obravnave

Vsa dela potrebna za zgradbo šolskega poslopja.

Pismene, vsa dela obsegajoče ponudbe, v katerih je navesti posamezne enotne cene in na njih podlagi proračunljene skupne zneske v številkah in besedah, je vložiti postavno kolkovane v zapecatenih zavitkih krajnjemu šolskemu svetu na Golem (nad Igom)

do 1. maja t. l.

V ponudbi treba izjaviti, da so ponudniku znani predpisi in zakonite določbe.

Načrti, proračuni, splošni in posebni stavbni pogoji so na razpolago pri predsedniku krajnjega šolskega sveta na Golem in se morejo dobiti tam tudi navadni pripomočki.

Stavbni odbor, ozir. krajni šolski svet na Golem si pridrži pravico izbrati ponudnika neglede na višino cene.

Krajni šolski svet na Golem pri Ljubljani,

dne 14. aprila 1913.

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 (Kolizej):

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 (Kolizej):

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob :: v različnih najnovejših slogih ::

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago ter najnižje cene. Zajemčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice :: različne kakovosti ::

Velika izbira 3408

otroških vozičkov,

vsakovrstnih stilk, ogledal itd.